Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 355 ՈՒՐԲԱԹ 8 ՄԱՐՏ 1885 (Ն. Տ.) 20 ՄԱՐՏ 1885 4 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԱԽՐ 1302

40 ՓԱՐԱ.

ՊԱՅՄԱՆՔ

Ծանուցման առջի մէկ-ական տողին համար 3 ղուրուշ · երկու անգամի համար 2 ղուրուշ է · [illegible]
Օրագրույս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրուածքին պէտք է ուղղել
«Առ Խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»
ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ. Գալաթիա, Նորատունկեան խան · [illegible]

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده {ارەولك}
غزته‌سی اداره‌سنه

Les annonces sont reçues
à l'EASTERN AGENCY,
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան ղուրուշ 200
» » Վեցամսեայ » 100
» » Եռամսեայ » 50
Գաւառաց համար և տեղական (թղթատարով) տարեկան » 240
Գաւառաց համար և տեղական (թղթատարով) վեցամսեայ » 120
Օտար երկիրներ Տարեկան ֆրանք 56
» » Վեցամսեայ » 28
Դուրս ղրկուած լրագրաց [illegible] բաժանորդին վրայ է:
Խմբագրութեան ղրկուած [illegible] ետ չ՚տրուիր:

Ծանուցմունք կընդունուին
ԻՍԴԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 7 ՄԱՐՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿՆԵՐԷՆ ՔԱՂՈՒԱԾ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ. Պ. Կլատսդոն Երեսփոխանաց ժողովոյն մարտ 13 ի նստին մէջ բացատրեց թէ անգլո-ռուսական վէճն երկու որոշ մասերէ կը բաղկանայ: Առաջին մասն է՝ Աֆղանստանայ հիւսիսային սահմանագլխոց գծման խնդիրն: Այս առկախ խնդրոյ կարգադրման կ՚աշխատուի դիւանագիտական թղթակցութեանց միջոցաւ: Վէճին երկրորդ մասն է՝ ռուս և աֆղան զօրաց յառաջխաղացումէն ծագում առած խնդիրն, որոյ մասին համաձայնութիւն մը գոյացած է Լոնտոնի և Բեդրբուրկի դահլճաց միջեւ, աս հիման վրայ թէ Ռուսք և Աֆղանք իրենց գրաւած վայրերէն աւելի յառաջ չպիտի անցնին: Ասով Անգլիա փոքրիկ զիջում մ՚ըրած կը լինի, քանի որ թող կուտայ որ Ռուսք միայն այն դիրքերու մէջ զօրս գրաւելու իրաւունք չունէին ըստ անգլիական տեսութեան: Բաց աստի, Պ. Կլատսդոն հաւատ չունենալ կը թուի գոյացեալ համաձայնութեան վերջնականութեան վրայ, զի որոշուած չէ թէ մինչեւ ե՛րբ պիտի տեւէ այս առկախ վիճակ:

* * *

Թայմզ լրագրոյն Բարիզի Թղթակիցը կը հեռագրէ մարտ 13 թուով.

«Այսօր Բարիզի ռուսական դեսպանատան մէջ շատ մտահոգութիւն կար, կ՚երեւի թէ Բեդրբուրկէ եկած լուրի մը վրայ:

«Ռուսք, ինչպէս ուրիշ ազգեր, կը վախնան Ռուսիոյ զինուորական կուսակցութեան չափազանց գործունէութենէն ու փառասիրութենէն: Բայց զՌուսիան պատերազմական չփոթութեանց մղող տարրը միայն զինուորական տարրը չէ: Այժմ Ռուսիոյ մէջ խաղաղութեան պահպանման վնասաբեր երեք տարբեր տարրեր կան: Նախ, կան փոքր ազնուականութիւնն և աղքատամիտ քաղաքացիներն, որք կը յուսան թէ պատերազմի շնորհիւ նոր ազատութիւններ պիտի ստանան, մինչեւ իսկ եթէ Ռուսիա յաղթուի: Երկրորդ, կան խումբ մը մարդիկ, որք մթերք և պաշար կուտան բանակին, և որոց ապրուստի միջոցն են պատերազմի ատեն գործուած գողութիւնք: Ի վերջոյ, ըստ դիտողութեան անգլիացի հանճարեղ դիւանագէտի մը, որուն հետ անցեալ օր հացկերոյթի մը մէջ տեսակցեցայ, «Մեք պէտք է երկնչինք ո՛չ թէ Զարէն, կամ Պ. Կիրսէ, կամ ո՛ և է ռուս դիւանագէտէ կամ աշխարհավարէ, այլ Խազախաց Հէդման կոչուած ընիկ սպայէն, որ աֆղանեան սահմանագլխոց վրայ գումարտակի մը կը հրամայէ: Մինչ մեք կը փոխանակենք ծանուցագրեր, այս վայրենին, դիւանագիտութեան յապաղումներէն ձանձրացեալ, հրացան մը կը պարպէ, և այն ատեն մեր բոլոր կարգադրութիւնք յօդս կը ցնդին: Վախնա՛նք ուրեմն . . . Խազախաց Հէդմանէն: »

«Ասոր հակառակ, պէտք է յարել թէ, դիւանագիտական և պաշտօնական ակմբոց մէջ չի կարծուիր բնաւ թէ զինեալ կռիւ մը տեղի ունենայ, և հետեւապէս պատերազմ ծագի: »

* * *

Թայմզ լրագրոյն Բեդրբուրկի Թղթակիցը կը հեռագրէ մարտ 12 թուով.

«Կովկասիոյ ընդհանուր կառավարիչ և անդրկասպեան երկրի գերագոյն պետ Տօնտուքօֆ-Քորսաքօֆ իշխանը, Բեդրբուրկէ վերադառնալով, Տփղիս հասաւ այս օրերս:

«Ռուս կառավարութիւնն ո՛րչափ ալ զօրեղ փափաք մը տածէ խաղաղասէր ընթացք մը բռնելու աֆղանեան սահմանաց խնդրոյն մէջ, տարբեր ոգւով վառեալ են Բեդրբուրկի անկախ լրագիրք, որք ռուս դիւանագիտութեան մեղմ ընթացքը կը քննադատեն, և կը յայտարարեն թէ Ռուսիա հաստատապէս մտադիր է գրաւել զՀերատ. թէ Ռուսիա արդի սահմանագլուխը կը պահանջէ՝ ապագային մէջ դիւրաւ հասնելու համար ի Հերատ. և թէ երբ իյնայ Պ. Կլատսդոնի Նախարարութիւնը, Ռուսիա պիտի փութայ ի գործ դնել իւր այս նպատակ: Բարեբախտաբար մեծ կարեւորութիւն չի կրնար տրուիլ այս կարգի լրագրաց լեզուին:»

* * *

Թայմզ լրագրոյն Վիեննայի Թղթակիցը կը հեռագրէ մարտ 12 թուով.

«Անգլօ-ռուսական վէճք խստիկ մտահոգութիւն կը պատճառէ աստ: Լոպանոֆ իշխանին Բեդրբուրկ կանչուելուն մեծ կարեւորութիւն կը տրուի: Կարծողներ կան թէ այս ուղեւորութեան նպատակն է կարգադրել Զարին և Ֆրանձ Ժոզէֆ Կայսեր միջեւ տեսակցութիւն մը. որովհետեւ, Սքերնեւիձէի տեսակցութեանն ի վեր, Զարը փոխադարձ այցելութիւն մը կը պարտի Աւստրիոյ Կայսեր:

«Բայց Լոպանոֆ իշխանն իւր կառավարութեան պիտի իմացնէ նաև թէ Վիեննայի դահլիճն ի՛նչ կը խորհի անգլօ-ռուս դժուարութեան վրայ, և ո՛ր աստիճան տրամադիր է օգնել Ռուսիոյ, յանկարծական դէպքերու դէմ պաշտպանելով զնա, երբ պատերազմ ծագի: Իբրեւ հաւատարիմ թարգման իւր տէրութեան, Լոպանոֆ իշխանն անշուշտ պիտի ըսէ Զարին կառավարութեան թէ, Աւստրիոյ մէջ քաղաքական ծանրութեան կեդրոնը Վիեննայէ Բէշդա փոխադրուած ըլլալով, հունգարական կարծեաց և զգացմանց հոսանքն ո՛ր կողմ մղէ՝ աւստրիական Կայսրութիւնը դէպ յայն կողմ կրնայ տարուիլ: Հունգարացիք այս օրերս եւս ցոյց տուին թէ չեն մոռցած 1849 ի դէպքերն, երբ ռուս զօրքերն Հունգարիա մտան և նուաճեցին հունգարական շարժումն: Հունգարացի հրամանատար Կէօրկէյ բերդ մը Ռուսաց յանձնելուն համար իբրեւ մատնիչ դատապարտուած էր այն ատեն, և այս դատապարտութիւն վերջին օրերս նորէն հաստատեցաւ կարեւոր գումարման մը մէջ, հակառակ անոնց ջանքերուն որք անմեղ կը նկատէին զԿէօրկէյ: Ասով Հունգարացիք ապացուցին թէ չեն մոռցած անցեալն, և հետեւապէս, եթէ Ռուսիա մեծ տէրութեան մը հետ պատերազմի բռնուի, ո՛չ միայն օգնութեան չի կրնար ակնկալել Աւստրիայէն, այլ հազիւ կրնայ յուսալ չէզոքութիւն մը:

«Բայց աստ է Վիեննա, իրազեկ ակմբոց մէջ, վստահութիւն կայ թէ խաղաղութիւնը պիտի պահպանուի: Պիզմարք իշխանին հզօր ազդեցութիւնը խաղաղութեան կողմն է. նմանապէս ծերունի Վիլհէլմ կայսեր բոլոր բաղձանքը խաղաղութեան պահպանումն է, և տարակոյս չկայ թէ Անգլիա և Ռուսիա սիրայօժար կը դիմեն Ն. Կ. վեհափառութեան միջնորդութեան:

«Խիստ քիչ կարգապահութիւն կայ ռուս զօրավարաց մէջ, որք անցեալին օրինակներն յիշելով, կը կարծեն թէ իրենց հաճոյն կրնան գործել ի Կեդրոնական Ասիա: Նոքա ցարդ չէին վախնար թէ Անգլիա պատրաստ էր դիւանագիտական դիտողութեանց ոյժ տալ զինուորական գործողութեամբ մը: Բայց ռուս զօրավար մ՚իսկ կը կասի, երբ տեսնէ թէ իւր յառաջխաղացութեան հետեւանքը պիտի լինի պարտաւորել զիւր կառավարութիւն կա՛մ յետս նահանջելու և կա՛մ մեծ պատերազմի մը բռնուելու: Ուստի, վտանգ չկայ խաղաղութեան, երբ Անգլիա բացորոշապէս յայտարարէ Ռուսիոյ թէ պատերազմի պատճառ պիտի նկատէ ռուս զօրաց այս կամ այն կէտէ անդին անցնիլը:»

* * *

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ. Անգլօ-ռուսական վէճին մէջ, կ՚երեւի թէ Պարսիկները Ռուսաց կողմը կը բռնեն: Ֆրանսացի ուղեւոր մը, որոյ գրքին վրայ ծանօթութիւն տուինք անցեալ օր, Պ. Օրսոլ, բաւական իրաւամբ դիտած էր թէ Պարսկաստան, մանաւանդ հիւսիսային Պարսկաստան, արդէն Ռուսիոյ ազդեցութեան ներքեւ ինկած երկիր մ՚է:—Ռիւդէր կը հեռագրէ Թէհրանէ, մարտ 13 թուով.

«Խորասանի նահանգին պարսիկ կուսակալն, որ անցեալ տարի անուանեցաւ, դժուարութիւններ կը յարուցանէ աֆղանեան Սահմանագլխոց Յանձնախմբին աշխատանաց դէմ: Անգլիական պատուիրակ Սըր Լըմստէն զօրավարը գրեց նմա, խնդրելով իւր օժանդակութիւն արմտեաց գնման և ի Ջուրապաս փոխադրման գործին մէջ: Կուսակալը չնչին պատրուակներով մերժեց: Կուսակալն արգիլեց նաեւ մի քանի ձիաւորներ, զորս պարսիկ կառավարութիւնն յատկացուցած էր ի պաշտպանութիւն անգլիական սուրհանդակին, որ կը բանի անգլ. բանակետղին և Մէշէտի միջեւ: Սըր Լըմստէն այս գործոյ համար ազդու բողոք բարձած գոլով ի Թէհրան, Շահն հեռագրեց կուսակալին՝ մատուցանել իրմէ պահանջուած օգնութիւնը:

«Թէհրանի մէջ հանրային զգացումը Ռուսիոյ կողմն է: Թէհրանի պարսիկ լրագիրը վերջերս Անգլիոյ դէմ պարսաւալից քննադատութիւններ հրատարակեց, որոց համար անգլ. դեսպանատունը դիտողութիւն ուղղեց պարսիկ կառավարութեան: Լրագիրն յետս կոչում մ՚ըրաւ:

«Սըր Լըմստէն և Սահմանագլխոց Յանձնախումբն այժմ պարսիկ հողի վրայ են, մերձ ի Հերատ: Կը կարծուի թէ, երբ Ռուսք դէպ յառաջ քալեն, անգլ. զօրավարն իւր հետեւորդներով պիտի մտնէ Հերատ: »

* * *

ՊԵԼՈՒՃԻՍՏԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ. Լուր կայ թէ Պելուճիստանի Սուլթանն անգլ. կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ դրած է իւր բանակ: Ռուսաց միտքն ի Հերատ կանգ առնուլ չէ. այլ կ՚ուզեն գրաւել զՊելուճիստան, այդ երկրի մէջէն ուղղակի ճամբայ մը բանալու համար դէպ ի Պարսից ծոցն և Հնդկային ովկէանը:

* * *

ԲՈԼՈՆԻԱ. Վարշաւիայէ կը ծանուցուի թէ ռուսական Բոլոնիոյ կառավարիչ Կուրքօ զօրավարը, նորա օգնական Մէտէմ զօրավարն և Բոլոնիոյ քանի մը բարձրաստիճան պաշտօնատարներ Բեդրբուրկ կանչուած են, խորհրդակցելու այն ժողովրդոց ռուսացուցման միջոցներուն վրայ. որք կը բնակին Պուկ գետին եզերաց վրայ. (Բոլոնացիք, Լետաք, ևայլն):

* * *

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Երեսփոխանաց ժողովը կը վիճաբանի կառավարութեան մէկ գաղթային ծրագրոյն վրայ, որով տարեկան 5.400,000 մարքի գումար մը կը խնդրուի շոգենաւեր բանեցնելու համար՝ մի կողմէ՝ դէպ ի Չին և Ճաբոն և միւս կողմէ՝ դէպ յԱփրիկէ և Աւստրալիա:—Ազատականք և Կղերականք ընդդիմացան այս գումարի քուէարկութեան, և Պիզմարք իշխանն երկարօրէն խօսեցաւ, դանդատելով Խորհրդարանին մէջ տիրող կուսակցական անձուկ ոգիէն որ ազգային հանրօգուտ խորհրդոց իրականացման արգելք է, և ապացուցանելով թէ, հարկ է քուէարկել այս շոգենաւային վարկ, եթէ կ՚ուզուի յառաջ վարել գաղթային ձեռնարկը:

—Ըստ Նորագոյն լրոյ, Երեսփոխանաց ժողովն մարտ 16 ին քուէարկած է միայն 4 միլիոն մարք, հաւանելով շոգենաւաց գծին հաստատման որք պիտի բանին յԱւստրալիա և յարեւելեան Ասիա, բայց մերժելով Աֆրիկեան շոգենաւային գիծը:

* * *

ԲՈՍՆԱ-ՀԵՐՍԷԿ. Կէս-պաշտօնապէս հերքուեցաւ Նոյէ [illegible] Ձայթունկի լուրը թէ Աւստրիա կը պատրաստուի վերջնապէս տիրել Բոսնա-Հերսէկի:

* * *

ԴՈԼՍԴՈՅ ԿՈՄՍԸ. Ռուսիոյ Ներքին գործոց Նախարարը թոքախտէ կը նեղուի չարաչար: Բժիշկներն յայտարարեր են նմա որ չի կրնար պաշտօն վարել Բեդրբուրկի պէս ցուրտ կլիմայի մը մէջ, և թէ անհրաժեշտ պէտք ունի մեղմ կլիմայի մը ներքեւ հանգիստ փնտռելու: Այս պատճառաւ, ինչպէս ծանուցուած է արդէն, Դոլսդոյ կոմսն հրաժարական տուած էր. բայց Զարն, որոշած չլինելով նորա յաջորդը, չէր ընդունած հրաժարականն, այլ ութ ամսուան արձակուրդ տուած էր, զոր կոմսը պիտի երթար անցունել ի Խրիմ, ուր ի մէջ այլոց առիթ պիտի ունենար մօտէն դիտելու այն թաթար ժողովուրդ, որոյ գիւղերն ևս կը մտադրէ գրաւել:

Կ. Պոլիս եկած արժանահաւատ լուրերէ կ՚իմանանք, միւս կողմէ, թէ Դոլսդոյ կոմսը վերջնապէս պիտի հրաժարի, ո՛չ միայն զի հիւանդ է, այլ նաև զի Կայսր բոլորովին գոհ չէ իւր Ներքին գործոց Նախարարին ծայրայեղ յետադէմ ուղղութենէն: Այս հրաժարում, եթէ նշանակէ միանգամայն Ներքին քաղաքականութեան փոփոխում, ինչպէս կը կարծուի հաստատաբար, մեծապէս գոհ պիտի ընէ Ռուսիոյ ճշմարիտ բարեկամներն և մանաւանդ հպատակ ազգութիւնները:

* * *

ՌՈՒՍԻԱ. Ռուս կառավարութիւնն այս օրերս հրատարակեց 1882 ի մարդահամարին արդիւնքն, յորմէ կ՚երեւի թէ համայն ռուսական Տէրութեան բնակչաց թիւն է 102 միլիոն:

* * *

ԱԼՊԱՆԻԱ. Պելկրատէ կը հեռագրուի մարտ 13 թուով.

«Կէս-պաշտօնական աղբիւրէ տրուած տեղեկութեանց նայելով, Ալպանիացւոց ապստամբութիւնը չունի այն ծանրութիւն զոր առաջին հեռագրերն անոր կը վերագրէին: Անկարգութիւնք տեղի ունեցած են, և ուրեք ուրեք օսմ. զօրքերն և ապստամբներն իրարու բախած են, բայց Ալպանիացւոց գլխաւորք և Նաքովայի և Իփէքի բնակիչք չեն մասնակցած այս շարժման, և յայտարարած իսկ են թէ կը պարսաւեն զայն: »

Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կը գրէ մարտ 14 թուով.

«Թուրքիոյ Արտաքին գործոց Նախարար Ասիմ փաշա, դեսպանաց ընդունելութեան առթիւ, վստահացուցիչ յայտարարութիւններ ըրաւ Բրիզրէնտի անկարգութեանց վրայ: Ատանայի կուսակալ Ապէտին փաշայի եղբայր Վէյսէլ փաշա զրահաւորով մը Սելանիկ գնաց քննութիւն բանալու ապստամբական շարժման վրայ: Նմա կ՚ընկերանան 8 վաշտ զօրք, որք ի հարկին պիտի միանան Շգօտրայի կուսակալ Մուսթաֆա փաշայի զօրաց հետ: Ապստամբք 8,000 հոգիէ աւելի չեն »:

Բեշդէր Լօյդ հունգարական թերթը կը վախնայ թէ այս շարժման թելադիր եղած են Մակեդոնիոյ մէջ շրջող համասլաւեան գործակալք, զորս հարկ է գտնել և արտաքսել երկրէն: Անոնց գաղտնի գործողութիւնք կրնան վրդովել Պալքանեան թերակղզւոյ խաղաղութիւնը:

Քորէսփոնտանս Պոլիթիք կը նշանակէ ապստամբաց ներկայութիւնը Բրիզրէնտ-Վէրիսովիչի գծին վրայ, նաև ի Լիւսեմա, Բալիս և Բասրիմա:

Եւրոպական տեղական լրագրաց վերջին լուրն այն է թէ, Վէյսէլ փաշա յաջողած է վերահաստատել հանդարտութիւնն այդ խռովեալ երկրի մէջ:

* * *

ԾԻՇԱՏԱԿ ՄԵՌԵԼՈՑ. Անցեալ ուրբաթ օր համայն Անգլիոյ մէջ ազգային սուգ բռնուեցաւ Կորտոն զօրավարի մահուան առթիւ: Եկեղեցեաց մէջ հոգեհանգստեան պաշտօններ կատարեցան անուանի զօրավարին և այն կողմեր ինկող անգլ. սպայից և զօրաց հոգւոյն համար: Քարոզներ տրուեցան՝ Կորտոնի առաքինութիւնները դրուատող:—Խորհրդարանը քուէարկեց 20,000 ոսկոյ գումար մը, որ պիտի յատկացուի Կորտոն զօրավարի քրոջ և քեռորդւոց եկամուտ մը տալու:—Մասնախումբ մը, ընդ նախագահութեամբ Կալլէսի իշխանին, յորում ներկայացեալ են անգլ. ընկերութեան ամեն դասերը, կը զբաղի ազգային յիշատակարան մը կանգնել զօրավարին անուան: Ի Բոր Սայիտ հիւանդանոց մը պիտի կանգնուի ԿՈՐՏՈՆԻ անուան նուիրեալ: Արդէն 6,000 ոսկի հանգանակուած է:

* * *

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ. Կուատէմալայի Հանրապետութեան Նախագահ Պառիոս զօրավարին հրատարակած յայտարարութիւնն, որով ի մի կը ձուլէ

— 27 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ԿՐԱՆԹ ՆԱՒԱՊԵՏԻՆ ՈՐԴԻՔՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

ԷՋ Ի ՔՈՐՏԻԼԼԵՐԷ

Յանկարծ, աննկարագրելի ուժգնութեամբ բախիւն մը զանոնք կորզեց իրենց սահուն կառքէն. յառաջ նետուեցան և լեռան վերջին աստիճաններէն վար գլորեցան: Սարահարթը կանգ առեր էր:

Քանի մը վայրկենի չափ ոչ ոք շարժեցաւ: Վերջապէս մին ոտքի վրայ ելաւ, թմրած, բայց տակաւին աննկուն. — Հազարապետը: Աչերը կուրցնող փոշին թօթվեց և շուրջը նայեցաւ: Իւր ընկերք, նետուած հրացանի մը մանր գնտակներուն պէս նեղ շրջանակի մը մէջ խառնիխուռն ինկած էին իրարու վրայ:

Հազարապետն համրեց զանոնք: Ամենն ալ՝ բաց ի մէկէ՝ պառկած էին գետնին վրայ: Պակսողն էր Ռոպէրթ Կրանթ:

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԿԱՆ ՀՐԱՑԱՆԻ ՀԱՐՈՒԱԾ ՄԸ

Անտեան Քորտիլլէրի Արեւելեան կողն երկայն զառիվայրներ ունի, որք անզգալաբար կ՚երթան դաշտին հետ կը խառնուին, ուր սարահարթին մէկ մասը կանգ առած էր յանկարծ: Այս նոր երկրի մէջ, որ թաւալոծ արօտներով և գեղեցիկ ծառերով ծածկեալ էր, Եւրոպացւոց ձեռք անցած ժամանակ տնկուած անթիւ խնձորենիներ, լի ոսկեգոյն պտուղներով, ճշմարիտ անտառներ կազմած էին: Կարծես թէ բիւրաբեղուն Նորմանտիոյ մի մասն էր Բլաթայի կողմերը նետուած, և ուրիշ որ և է պարագայի մէջ ուղեւորի մ՚աչքին կրնար զարնել այս յանկարծական փոխանցումն յանապատէ յովասիս, ձիւնապատ լեռնագագաթներէ ի դալարագեղ արօտավայր, ձմեռէ յամառ:

Միւս կողմէ գետինը վերստին գտած էր զիւր բացարձակ անշարժութիւն: Գետնաշարժը դադրած էր, և անշուշտ ստորերկրեայ զօրութիւնք աւելի հեռաստաններէ կը կատարէին զիւրեանց աւերիչ գործ, վասն զի Անտեանց գօտին մի կամ միւս կողմը կը տատանի կամ կը դողայ միշտ: Այս անգամ շարժը վերջին ծայր բուռն եղած էր: Լերանց գիծը բովանդակապէս փոխուած էր: Լերան կատարներուն, սարերուն ու սեպերուն շրջապատկերն երկնից կապոյտ երեսին վրայ կը նկատուէր, այնպէս որ Բամբաներու երկրին ուղեցոյցն ի զուր պիտի փնտռէր իւր սովորական կէտանիշերը:

Գեղեցիկ օր մը կը պատրաստուէր. արեւը՝ Խաղաղականին տամուկ անկողնէն ելած՝ իւր ճառագայթները կը ծաւալէր Արժանթինի դաշտերուն վրայ, և մինչեւ միւս Ովկէանին վրայ կ՚արձակէր: Ժամն առաւօտեան ութն էր:

Լորտ Կլէնարվան և ընկերք, հազարապետին խնամոց շնորհիւ ոգի առնլով՝ ի կեանս կը վերադառնային տակաւ: Սարսափելի ընդարմացում մը կրած էին և ոչ աւելի բան: Քորտիլլէր վար իջած էր, և իրենք ուրախ պիտի լինէին տեղափոխական այս նոր միջոցին վրայ, որուն ամեն ծախքը բնութիւնն ըրած էր, եթէ իրենցմէ մին, ամենէն տկարը, Ռոպէրթ Կրանթ պատանեակը, պակսած չլինէր:

Ամենն ալ կը սիրէին այդ քաջասիրտ տղան: Բականէլ մասնաւոր համակրութիւն մ՚ունէր անոր վրայ, մինչեւ իսկ հազարապետն, հակառակ իւր պաղութեան: Բայց ամենէն աւելի Կլէնարվան: Այս վերջին մեծ յուսահատութեան մէջ ընկաւ երբոր իմացաւ անոր անհետացումը: «Խեղճ տղան խորխորատի մը մէջ ինկած է, և անօգուտ ձայնիւ իւր երկրորդ հայրը, զինքը կը կոչէ» կ՚ըսէր:

«Բարեկա՛մք, ըսաւ հազիւ բռնելով զիւր արտասուք, պէտք է փնտռենք ու գտնենք: Չենք կրնար այսպէս թողուլ զայն: Ամեն ձորերը, խորխորատներն ու վիհերը խուզարկել պարտինք: Զիս պարանով մը կը կապէք, վար կ՚իջուցնէք: Այսպէս կ՚ուզեմ, կը հասկընա՞ք, այսպէս կ՚ուզեմ:

«Աստուած տար որ տղան ողջ լինէր տակաւին: Առանց անոր ի՞նչպէս պիտի համարձակինք հայրը գտնել, և ի՞նչ իրաւամբ պիտի ազատենք Կրանթ նաւապետն, եթէ անոր ազատութեան համար որդւոյն կեանքը վրայ տրուի:»

Կլէնարվանի ընկերներն ունկնդիր կը լինէին առանց պատասխանելու: Կ՚զգային որ յուսոյ նշոյլ մը կը փնտռէր իրենց աչաց մէջ, և վար կը նայէին:

—Է՛, ըսաւ Կլէնարվան, լսեցիք ըսածս, և լուռ կը կենաք: Յոյս չունի՞ք. բնաւ յոյս չունի՞ք:

Քանի մը վայրկեան լռութիւն տիրեց, յետոյ Մաք Նապս ըսաւ.

—Բարեկա՛մք, ձեզնէ մէկը կրնա՞յ յիշել թէ Ռոպէրթ ո՛ր վայրկեան անհետացաւ:

Այս հարցման բնաւ պատասխան չտրուեցաւ:

—Գո՛նէ, շարունակեց հազարապետն, ըսէք ինձ թէ Քորտիլլէրէն իջած ժամանակնիս տղան որո՞ւ մօտ կը գտնուէր:

—Ինձ մօտ, պատասխանեց Ուիլըն:

—Մինչեւ ո՞ր վայրկեան մօտդ տեսար զայն, միտքդ բեր:

—Այնչափ միայն կը յիշեմ թէ, պատասխանեց Ուիլըն, մեր վայրաբերումը դադրեցնող բախմունէն երկու վայրկենի չափ առաջ իմ քովս էր տակաւին, մամռոյ խուրձի մը փաթթուած:

—Երկու վայրկենի չափ առա՞ջ: Լաւ ուշադրութիւն ըրէ, Ուիլը՛ն, վայրկեաններն յոյժ երկար պարտէին երեւնալ: Չսխալի՞ս:

—Չեմ կարծեր որ սխալիմ . . . ըսածիս պէս է . . . երկու վայրկենի մօտ . . . :

—Լա՛ւ, ըսաւ Մաք Նապս: Տղան ձա՞խ կողմդ էր թէ աջ:

—Ձախ կողմս: Կը յիշեմ որ իւր բունքոյին ծայրն երեսս կը մտրակէր:

—Եւ դու, մեր ո՞ր կողմը կը գտնուէիր:

—Ձախակողմն:

—Ըսել է թէ Ռոպէրթ աս կողմէն անհետացած է, ըսաւ հազարապետը լերան կողմը դառնալով և իւր աջ կողմը ցուցնելով: Պիտի աւելցնեմ թէ անոր անհետացումն ի վեր անցած ժամանակն ալ հաշուելով, տղան այս գետնէն երկու մղոն բարձրութիւն ունեցող լերան մասին վրայ ինկած պարտի լինիլ: Ուստի անդ պարտինք փնտռել; մէջերնիս բաժնելով այլ և այլ գօտիներն, և անդ պիտի կրնանք գտնել:»

Այս խօսքի վրայ, իսկոյն վեց ընկերք՝ Քորտիլլէրի զառիվերը մագլելով՝ այլ և այլ բարձրութեան հասան անոր կողերուն վրայ, և սկսան հետախուզել: Իջման գծին աջակողմը կը կենային միշտ, ամենափոքր ճեղքերն ու փոսերը խուզելով, լերան փլատակներով կէս լցուած խորխորատներուն ու վիհերուն մէջ իջնելով, և իրենց կեանքը վտանգի մէջ դնելով, այնպէս որ՝ վեր ելած ժամանակնին՝ ոմանց հագուստները քրքրած և ձեռներն ու ոտներն արեամբ թաթխուած էին: Անտեանց բովանդակ այս մասն, ի բաց առեալ քանի մ՚անմատոյց սարահարթեր, խղճմտաբար խուզարկեցին երկար ժամերով, առանց բնաւ հանգիստ առնլու: Բայց ի զուր: Տղան ոչ միայն իւր մահը գտած էր լերան մէջ, այլ և գերեզմանն, որոյ վրայ մեծահատոր ժայռէ վէմ մը փակուած էր մշտնջենապէս:

Ժամ մէկին մօտ, Կլէնարվան և ընկերք ձորին մէջ հասած էին վաստակաբեկ, պարտասեալ և գրեթէ կիսամեռ: Կլէնարվան դառն տրտմութեան մէջ էր. հազիւ կը խօսէր, և իւր շրթունքէն սա խօսքը միայն դուրս կ՚ելնէր՝ ընդմիջեալ հառաչանօք.

—Չպիտի՛ երթամ աստի . . . չպիտի՛ երթամ:

Ամենն ալ հասկցան անոր այս յամառումն, որ սեւեռեալ գաղափար մ՚եղած էր, և յարգեցին:

—Սպասենք, ըսաւ Բականէլ հազարապետին և Թօմ Աւսթինի: Քիչ մը հանգիստ առնունք և կազդուրենք մեր ուժը, վասն զի պէտք ունինք անոր, թէ՛ մեր խուզարկութիւնը վերսկսելու և թէ մեր ճանբան շարունակելու համար:

—Այո՛, պատասխանեց Մաք Նապս, և կենանք. քանի որ Էտվարտ կենալ կ՚ուզէ, կը յուսայ. բայց ի՞նչ:

—Աստուած գիտէ, ըսաւ Թօմ Աւսթին:

—Խե՛ղճ Ռոպէրթ, պատասխանեց Բականէլ աչերը սրբելով:

Բազում ծառեր կային ձորին մէջ: Հազարապետը բարձրաբերձ եղջերենիներու պուրակ մ՚ընտրեց, և անոր տակ առժամեայ բնակետղ մը հաստատել տուաւ: Քանի մը ծածկոյթ, զէնք, քիչ մը չոր միս և բրինձ միայն մնացած էին ուղեւորաց: Վտակ մը կը հոսէր մօտէն, որոյ ջուրը դեռ պղտորած էր փոթորիկէն: Միւլրատ կրակ վառեց խոտին վրայ, և շատ չանցած տաք և կազդուրիչ ըմպելի մը մատոյց իւր տիրոջ: Բայց Կլէնարվան չընդունեց և իւր բունքոյին վրայ տարածուած կեցաւ խորին սրտաբեկութեան մէջ:

(Շարունակելի)

Կեդրոնական Ամերիկայի հինգ փոքր Հանրապետութիւններն, ընդունելու Հոնտուրասի Հանրապետութենէն և մերժուեցաւ Սան Սալվատորի, Նիքարակուայի և Քոստա-Ռիքայի Հանրապետութիւններէն։ Կուաթէմալայի զօրքերն սկսան քալել անմիջապէս Սան-Սալվատորի վրայ, որոյ ժողովուրդը խմբովին ոտք ելաւ դիմադրելու այս արշաւանաց։ Պառիոս զօրավարն յայնժամ առաջարկեց Սան Սալվատորի՝ երկու պատուիրակ ղրկել խնդիրը քննելու և համաձայնելու։ Միւս կողմէ, Մեքսիկայի Հանրապետութեան Նախագահն հեռագրեց Պառիոս զօրավարին թէ Մեքսիկա պիտի արգիլէ իւր միացման խորհրդոյն գործադրութիւնը։ Մեքսիկայի դեսպանն ալ հրաման ստացաւ մեկնիլ Կուաթէմալայէ և երթալ ի Սան Սալվատոր։ — Կը կարծուի սակայն թէ Պառիոս զօրավարն, իւր պետական հարուածին ի դերեւ ելնելը տեսնելով, չպիտի յամառի, և եղբայրասպան պատերազմ մը տեղի չպիտի ունենայ ի Կեդրոնական Ամերիկա։

⁂

ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԲՈԼՈՆԻՈՅ. Բոլոնացիք յուսահատած չեն Բոլոնիոյ Թագաւորութեան վերահաստատման հաւանականութեան մասին։ Գերմանիոյ Երեսփոխանաց ժողովոյն մի քանի բոլոնացի անդամք այս խորհրդոյն խօսքերն ըրին վերջին նստի մը մէջ, բայց Պիզմարք իշխանն հակառակեցաւ։ Հեռագիրն այս մասին աւելի բան մը չըսեր։

⁂

ԲՈԼՈՆԱՑԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՄԸ. Քրաշեվսքի Լեհացի հռչակաւոր բանաստեղծն որ այժմ Մակտեպուրկի բանտին մէջ փակուած կը մնայ, եռանդեամբ կը շարունակէ դրական մատենագրութեամբ։ Մակտեպուրկի իշխանութեան հաւանութեամբ, Քրաշեվսքի Լեհաց ժամանակակից թերթերուն կը մատակարարէ հանրային կենաց նկարագրի մասին թղթակցութիւններ, զոր կը գրէ Ֆրանսերէն լեզուաւ։ Լեհական դրականութեան Նեստորը քանի մը վէպեր ալ կը գրէ այժմ, որոցմէ երկուքն իրենց բովանդակութեամբ շարունակութիւն են այն պատմական վէպերու որոց 23—24 հատորներն հեղինակած և հրատարակած է արդէն։ Այժմ բանտին մէջ գրած վէպերէն մէկը կը կոչուի [illegible], իսկ միւսն [illegible] վրայ։ Այս վերջինին նիւթն առնուած է Լուտովիկոս ԺԵ.ի կնոջ և Լեհաց Սթանիսլաւ թագաւորի դստեր Մարիա Լեշչինսկայի պատմական շրջանէն։ Այս վէպերէ զատ Մակտեպուրկի մեծանուն բանտարկեալը կը գրէ և մի այլ վէպ [illegible] անուամբ։

⁂

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ. Բեռլին, 16 մարտ. Ֆրանսա, Գերմանիա, Թուրքիա և Եգիպտոս այսօր ստորագրեցին Եգիպտոսի ելեւմտից վերակազմութեան պայմանագիրը։ Միւս տէրութիւնք վաղը կը ստորագրեն։

⁂

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ. Լոնտոն, 16 մարտ. Տէյլի Թէլէկրաֆ կ'ըսէ թէ Թուրքիա, ռուս կառավարութեան հարցման ի պատասխան, խոստացած է կատարեալ չէզոքութիւն պահել, եթէ պատերազմ ծագի Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջեւ։

⁂

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ. Գերմանիոյ Երեսփոխանաց ժողովոյն մարտ 14ի նստին մէջ, Պիզմարք իշխանը, Գերմանիոյ և Անգլիոյ յարաբերութեանց մասին կղերական կուսակցութեան պետ Տոքթօր Վինտհորստի արտայայտած մտահոգութիւնը ջրելով, ըսաւ թէ, ինչպէս Թայմզի վերջին յօդուածներէն և Պ. Կլատսդոնի յայտարարութիւններէն ալ կ'երեւի, Անգլիոյ հետ գժտութեան ամեն երկիւղ անհետացած է։ Իշխանն յարեց թէ իւր Հերպերդ որդին Լոնտոն չպիտի ղրկէր գժտութիւն մը յարուցանելու պաշտօնով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աւասիկ Թաղ. ժողովոյ չորեքշաբթի աւուր նստի միացեալ տնօրինութիւններն, զորս խոստացանք հրատարակել.

1. Ազգ. ժողովէն կարգեալ և յառաջիկայ 1886 տարւոյ ելմտացոյցը պատրաստելու պաշտօն ստացող Յանձնաժողովն մինչեւ ցարդ ոչ մէկ նիստ ըրած և հետեւաբար զայն պատրաստած չլինելով, բստ Նորոգ. առաջարկութեան Ազգ. ժողովոյ Մայր դիւանի՝ որոշեց ինքն հրաւիրել յառաջիկայն, և պատրաստել տալ նոյն ելմտացոյցը ընդ հուպ։

2. Ս. Երուսաղէմի պարտուց բարձման Նորակազմ Յանձնաժողովն ի դիւրութիւն և ի կատարել յաջողութիւն իւր բոլոր գործառնութեանց, քանի մը առաջարկներ բերած և միանգամայն խնդրած լինելով որ իրեն լիազօրութեան իրաւունք տրուի, ինչպէս իւր նախորդին տրուած էր, ժողովս յետ խորհրդակցութեանց ընդունեց առաջարկութիւններն, այլ սակայն լիազօրութեան կէտը Ազգ. ժողովոյ տնօրինութեան վերապահել արժան դատեց։ Ժողովս որոշեց նաև որ սոյն Յանձնաժողովն ինքն հրաւիրէ յառաջիկայ ուրբաթ, ի շարունակութիւն իրենց կանոնաւոր գործառնութեանց։

3. Ըստ առաջարկութեան այն Յանձնաժողովոյ, որ կազմուեցաւ վերջերս Ղլլարցի բարեյիշատակ աղա Ց. Իզմիրլեանցի կտակի խնդրոյն համար, ժողովս որոշեց կտակեալ գումարին տոմսերն և այլ թղթերն խնդրել Ռուսիոյ դեսպանատունէն, և խնդրեց Տեղապահ Ս. Հօրմէ որ ի ստանալն՝ Յանձնաժողովոյ հետ համախորհուրդ՝ անոնց պահպանութեանն համար զարժանն ի գործ դնէ։

4. Ժողովս Ղալաթիոյ կալուածոց Հոգաբարձութեան հաշուոց մասին Տնտես. խորհրդոյ կողմէն մատուցեալ տեղեկագրէն հասու լինելով որ պարտուց քանակութիւնը նուազեր է և կալուածներն ալ արդիւնաւոր կերպիւ կը մատակարարուին, որոշեց գոհունակութիւն յայտնել յիշեալ Հոգաբարձութեան ի գործ դրած ջանից մասին։

5. Բերայի Նորակառոյց թատրոնի շինութեան հաշուոց և Այքազարի Նախորդ վարձակալին պարտուց խնդրոյն կարգադրութեան մասին Տնտեսական խորհրդոյ կողմէն մատուցեալ տեղեկագիրը նկատողութեան առնլով՝ կատարուած գործողութիւններն ընդունեց և վաւերացոյց հաշիւներն։

Ուսումնական Խորհրդոյ ԽԶ. նիստը տեղի ունեցաւ երէկ ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ։

1. — Խրիմնու Ուսումնասիրաց ընկերութիւնն իւր հիմնական կանոնագիրը վերաքննած եւ ներկայացուցած լինելով, Խորհուրդն յետ նկատառման վաւերացոյց զայն։

2. — Օրթաքիւղու Ուսումն. Խորհրդոյ պակասեալ անդամոց ընտրութեան մասին փոխադարձ բողոքագրեր հասած լինելով թէ՛ տեղւոյն Թաղ. ժողովոյ երեք անդամոց և թէ՛ Ուսումնական խորհրդոյ անդամոց ոմանց կողմէն, որոշուեցաւ խնդիրը տեղեկագրել Ազգ. Վարչութեան եւ պարտ ու պատշաճ տնօրինութիւն մը խնդրել։

3. — Վաւերացաւ Էյուպ Ս. Եղիա թաղի վարժարանի Հոգաբարձութեան ընտրութիւնն։

4. — Ժողովս զբաղեցաւ Տիվրիկու Կամսն գիւղի Ուսումնասիրաց ընկերութեան եւ այլ կարգ մը կրթական խնդիրներով։

5. — Որոշուեցաւ Խորհրդոյ կողմէ այցելել վաղը Ազգ. Հիւանդանոցի Որբանոցն և քննել նորա ուսումնական վիճակն։

Ըստ խնդրանաց Ազգ. Վարչութեան Քաղաքական ժողովոյ, Պատր. Դեր. Տեղապահ Հայրն Օրթագիւղ պիտի երթայ յորդորելու համար տեղւոյն նորակազմ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներն, որպէս զի ետ առնուն իրենց հրաժարականն, զոր ղրկած էին ի Պատրիարքարան։

Ազգ. Վարչութեան Կրօնական ժողովոյ կողմէն կարգեալ Յանձնաժողովն երէկ նիստ ըրաւ ի Պատրիարքարան, Սամաթիոյ քահանայական դասուն ու Թաղական Խորհրդոյ և Նարլը-Գաբուի Թաղական Խորհրդոյ հետ։ Յետ երկար խորհրդակցութեանց՝ հուսկ ուրեմն համաձայնութիւն գոյացաւ սա կէտերուն վրայ թէ, քահանայական ձեռնադրութիւնը պէտք է յետաձգել մինչեւ ցնոր կիրակէ զկնի Ս. Զատկի, և այն ատեն քննել թէ քահանայի պէտք կա՞յ և քանի՞ հատի։

Յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն ստորագրեցին նաև Թաղ. խորհուրդք ու քահանայական դասն և մատուցին Պատր. Տեղապահ Ս. Հօր։

Նոյն Յանձնաժողովոյ ներկայացաւ նաեւ Սամաթիոյ Եէնի-մահալլէի Թաղ. խորհուրդը և մերժելով Յանձնաժողովոյ այն առաջարկն, որ էր դարձեալ բստ հնոյն միացումն հոգեւորապէս ընդ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն Սամաթիոյ, պնդեց որ իրենց Ս. Յակոբ եկեղեցւոյն վրայ առանձին քահանայական ձեռնադրութիւն լինի։

Յանձնաժողովս այս խնդրոյ նկատառումն ալ յետաձգեց մինչեւ ցնոր կիրակէ։

Ինչպէս արդէն ծանուցած էինք, Պատր. Տեղապահն Նիկոմիդիոյ առաջնորդարանէն հեռագրաւ տեղեկութիւն պահանջած էր ի մասին Ընծըլար գիւղի ազգային տխրալի վիճակին, զոր Արեւելք հրատարակած էր։ Երէկ Նիկոմիդիոյ փոխ. առաջնորդին պատասխանագիրն հասաւ, որ կը ծանուցանէր թէ թէեւ եկեղեցին և դպրոցն բաց են, այլ սակայն ժողովուրդն յետնեալ ([illegible]) տրոց նոր բաշխման վրայ յերկուս պառակտուեր և չատ անկարգութիւնք տեղի ունեցեր են և թէ 15—20 տուն ազգայինք եւ դիմեր են ի բողոքականութիւն։

Պատր. Տեղապահն այս գիրն Կրօն. ժողովոյ պիտի յանձնէ ի նկատառումն և յընդ փոյթ տնօրինութիւն։

Կը լսենք թէ Ֆիրապեան անուն Հայազգին, որ ինչպէս ծանօթ է Արեւելքի ընթերցողաց, բաւական տարիներէ հետէ Բարեյուսոյ Գլուխը կը գտնուէր ադամանդի հանք մը բանեցնելով, վերջերս բախտ ունեցեր է 300—350 քրաղնոց ընտիր ադամանդ մը գտնելու, որոյ արժէքը 80էն 100,000 ոսկի կը գնահատուի եղեր։ Գոհութեամբ կ'արձանագրենք գործունեայ Հայազգւոյ մը այս եզական յաջողութիւնը։

Տ. Արսէն Վ. Թօփմախեան նախընթաց օր մայրաքաղաքս հասաւ։

Ցաւօք կ'իմանանք թէ Վսեմ. Օսկան էֆէնտիի քեռորդի Օննիկ էֆ. Երկանեան, որ հանրածանօթ է իւր հնարած [illegible] գործիքով, շաբաթ օրը վախճաներ է Ազգային Հիւանդանոցին մէջ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եւգաֆի նախարար Քեամիլ փաշա երէկ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին քով երթալով, ինչ ինչ հրահանգներ ստացաւ։

Անգլիոյ դեսպանատան խորհրդական Պ. Ուինդհէմ և Ռուսիոյ դեսպանատան Ա. թարգման Պ. Իվանոֆ նախընթաց օրը Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարար Ասիմ փաշայի և խորհրդական Ֆախրի պէյի հետ։

Քանի մը դրամատեարց խմբեր կը պատրաստուին արտօնութիւն խնդրել կայս. կառավարութենէն՝ մինչեւ Պաղտատ երկաթուղւոյ մը հաստատման համար։ Ձեռնարկուաց մէջ կը գտնուի Պլէյխրոտէր դրամատան ներկայացուցիչներէն մին։ Նմանօրինակ առաջարկ մ'ալ եղած է Հասան Ֆեհմի փաշայի, անգլիացի դրամատերց խմբի մը կողմէ։

Թարիք կ'իմանայ թէ Հայտար փաշայի երկաթուղւոյն ընկերութիւնն այս օրերս վերստին ծրագիր մը պիտի մատուցանէ կայս. կառավարութեան՝ Անատոլուի մէջ երկաթուղւոյ գծի մը շինութեան արտօնութիւն խնդրելու համար։

Տպագրական տեսչութիւնը պաշտօնական ազդով մը կը հերքէ լրագրաց ոմանց այն լուրը թէ կ. կառավարութեան և Պ. Հիրչի միջեւ անկախ մնացած խնդրոյն կարգադրութեան համար իրաւարար կարգուած դատաւորները՝ Վահան էֆ. և Ռիզա պէյ՝ կ. կառավարութեան կողմէն հրաժարեցուցեր են։

Բացի քանի մը թերթերէն, գլխաւորաբար Սթամպուլ լրագիրը քանիցս այս տեսակ յիշատակութիւն մ'ըրած էր։

Այս օրուան Թարիք՝ Պ. Հիրչի դատին վրայ խօսելով՝ կը ծանուցանէ թէ երկաթուղին շինող և բանեցնող երկու ընկերութիւնները կ'ուզեն առանձինն պաշտպանել իրենց դատն, այն պատճառաւ որ երկուքն ալ տարբեր բաժնետէրեր ունին։ Կ'ըսուի նաև թէ, կը յարէ յիշեալ լրագիրն, Պ. Հիրչ, այդ խնդրոյն մէջ, բանեցնող ընկերութեան Վարչական խորհրդոյ իբր Նախագահ կը գործէ։

Արեւելեան երկաթուղեաց շինող և բանեցնող ընկերութեանց կողմէ իրաւարարաց ընտրութիւնք պաշտօնական գրով զեկուցուեցաւ առեւտրական Նախարարութեան։

Յիշեալ Նախարարութիւնն յայտարարեր է թէ չկրնար ընդունիլ որ Պ. Ժագօպս, Պ. Պրինճ, Պարոն Հոլձենտորֆ և կոմս Լամէձան երկու խումբի բաժնուին։ Առեւտրական Նախարարութիւնն իւր այս մերժման իբր փաստ յառաջ կը բերէ թէ Արեւելեան երկաթուղեաց շինող և բանեցնող ընկերութիւնք մէկ խումբ մը կը կազմեն յաչս կայս. կառավարութեան, հետեւաբար այս վերջինս չկրնար շահուց բաժանում մը նկատել այդ մարմնոյն մէջ։

Արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ Յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որ պաշտօն ունի խնամօք ընտրել և քննել այն ամեն ընտրելիներն որք կը ներկայանան դեսպանատան քարտուղարի, կցորդի, հիւպատոսի եւ այլ նմանօրինակ պաշտօններու կոչուելու համար։ Այս Յանձնաժողովոյ նախագահն է արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Ֆախրի պէյ և անդամներն են յիշեալ նախարարութեան գլխաւոր պաշտօնատարք և դիւանապետք։ Յանձնաժողովը միանգամայն քննութիւն մ'անցունել պիտի տայ նախապէս ներկայացեալ ընտրելեաց՝ որք պաշտօնի մը կոչուելու կ'սպասեն։

Կայսերական հրամանի մը համեմատ, վերոյիշեալ պաշտօններու կոչուիլ փափաքող անձինք պարտին հաստատել թէ կատարելապէս հմուտ են ֆրանսերէն լեզուին, բարձրագոյն վարժարանէ վկայագիր մը ցոյց տալով։

Կէօչէր էֆէնտի իւր տիկնոջ հետ Երուսաղէմ ուղեւորեցաւ երէկ։

Յառաջիկայ ապրիլ մէկին Պիզմարք իշխանն իւր եօթանասուներորդ տարին կը թեւակոխէ։ Այս տարեդարձին առթիւ, մեծամեծ պատրաստութիւնք կը տեսնուին Գերմանիոյ ամեն կողմերը։ Գերմանիայէն դուրս գտնուող Գերմանացիք ալ ո՛չ նուազ կը պատրաստուին մասնակցիլ իրենց հայրենակցաց համակրանաց արտայայտութեան առ մեծ Դիւանագէտն։

Կ. Պոլսոյ գերմանացի հասարակութիւնն եւս իւր բաժինն ունի այս արտայայտութեանց մէջ։ Յառաջագոյն յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ հանգանակութիւն մը բացաւ անոր արդիւնքով թանկագին ձեռակերտ մը գնելու և Պիզմարք իշխանին ղրկելու համար։ Այս կերպով կարեւոր գումար մը հաւաքուեցաւ։

Միանգամայն ուղերձ մը պատրաստուած է, մագաղաթեայ թղթի վրայ գրուած, սքանչելի վայելչագրով և շուրջը Կ. Պոլսոյ տեսարաններ նկարուած։ Այս ուղերձ պիտի դրուի թանկագին պատեան մը մէջ, որոյ վրայ գեղեցիկ կիտուածանկար մը կայ. ծաղկանց և տերեւներու մէջտեղ կ'երեւի Պիզմարք իշխանին զինանշանն։

Հանգանակեալ գումարով գնուած նուէրն է թուր մը, որոյ բռնին վրայ պղնձեայ երեք արձանագրութիւնք կը նշմարուին։ Բաց ի իւր արուեստական արժէքէն, այս թուր պատմական յիշատակ մ'է և հնութիւն մը։

Հռչակաւոր Թէփէլէնլի Ալի փաշայի գործածած սուրն է այս, ինչպէս կը տեսնուի եռեւի կողմը գտնուած թուրքերէն արձանագրութենէ մը։ Պատեանը բոլորովին արծաթապատ, գեղեցիկ ձեռակերտ մ'է, թանկագին քարերով զարդարուած, որոց մէջտեղը կը գտնուին երեք զմրուխտներ, մին մեծ, և երկուքը փոքր։ Թուրին կամարն եւս նմանապէս ծածկուած է պատուական քարերով և ինքնին գեղեցիկ ձեռակերտ մը կը կազմէ։ Թուրին կցուած է արծաթեայ փոքր տախտակ մը որ հետեւեալ արձանագրութիւնը կը կրէ գերմաներէն գրուած.

«Առ Նորին Բարձրութիւն Պիզմարք իշխանն, իւր ծննդեան 70րդ տարեդարձին առթիւ, Գերմանացիք Կ. Պոլսոյ»։

Այս գեղեցիկ նուէրն և ուղերձն յառաջիկայ շաբաթ օր ճանբայ պիտի հանուին Պէրլին ղրկուելու համար։

Կայսերական կառավարութիւնն որոշ եւ կտրուկ հրահանգներ տուաւ Ադրիանուպոլսոյ Քոսովայի կուսակալաց, ինչպէս տուած էր արդէն Սէլանիկի Նորընտիր կուսակալին, որպէս զի խիստ միջոցներ ձեռք առնուն հանրային ապահովութիւնք պահպանելու եւ միանգամայն զգուշացնելու համար ո՛ր և է թեւադրութիւն որ կրնայ սահմանակից գաւառաց մէջ պատահած դէպքերու հետեւանքը լինել։ Այս նպատակաւ վերոյիշեալ գաւառաց ոստիկանութիւնք կազմակերպուեր են և տեղական իշխանութիւնք ամենուրեք հրահանգ ստացեր են անյապաղ գաւառին կեդրոնին իմացունել ո՛ր և է կասկածելի ընթացք որ հանրային բարեկարգութիւնը խանգարելու երեւոյթ մ'ընծայէ։ Զինուորական իշխանութիւնք ալ հրաւիրուեցան ազդու միջոցներ ձեռք առնուլ սահմանագլխոց պահպանման համար, և նոր հրոսախմբերու յարձակումն արգելուլ։

Թէհրանի աւստրիական դեսպանն Վիեննայի լրագրաց մէջ կարդալով թէ Պարսից կառավարութեան կողմէն բազմաթիւ Աւստրիացւոց [illegible] և [illegible] պատուանշաններ կը տրուին, Թէհրանի արտաքին գործոց Նախարարութեան դիմեր և հարցուցեր է թէ այդ նշանակեալ անձանց ինչ առիթով պատուանշաններ տրուած են։

Արտաքին գործոց Նախարարութիւնն պատասխանելէ յետոյ թէ այդ անձանց պատուանշաններ տրուած չեն, հրահանգ ղրկեր է Վիեննայի պարսկական դեսպանին քննութիւն մը բանալ։

Կատարուած քննութիւններէն հասկցուեր է թէ Վիեննայի պարսկական դեսպանատան նախորդ պաշտօնեայներէն Միրզա Հասան անուն անձ մը, որ իւր անվայել ընթացից պատճառաւ պաշտօնէ հրաժարեցուցած էր, ինքն Պանք դրամատան պաշտօնեայներէն Ադոլֆ Էսկար անուն անձի մը գործակցութեամբ, կեղծ պատուանշաններ կը շինէր, և Թէհրանի մէջ գտնուող ուրիշ անձի մը միջոցաւ կեղծ հրովարտակներ ձեռք բերելով, ուղղակի կուտար զանոնք՝ բաւական մեծ գումարներ ստանալով։

Եւրոպական լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Թունուզի կուսակալին կրտսեր եղբայրն՝ Թայիպ պէյ՝ մեծագումար պարտուց ներքեւ ինկած լինելով նորա ունեցած կալուածոց և այլ գործոց տնտեսութիւնը մատակարարի մը յանձնուած է։

Թարիք Սոֆիայէն առնուած մասնաւոր նամակէ մը կը տեղեկանայ թէ իսլամներն ցերեկ ատեն փողոցներու մէջ թշնամանք և անարգական խօսքեր կը լսեն և ոմանք ալ կը գանակոծուին. թէ Իսլամաց անկարելի եղած է գիշեր ատեն տունէն դուրս ելնել, և թէ՝ եթէ այս անապահով վիճակն շարունակէ, Իսլամք պիտի ստիպուին թողուլ Սոֆիան և այլուր գաղթել։

Զմիւռնիոյ Յունաց մետրոպոլիտ Տ. Վասիլիոս երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս յիւր պաշտօնատեղին։

Աթէնքի Նէա Էֆիմէրիս լրագիրը կը ծանուցանէ թէ բազմաթիւ Ռուսք՝ կրօնաւորի հանդերձով ծպտեալ՝ ամեն օր Աթոնորոգի վանքը կ'երթան և թէ այս կերպով, Մակեդոնիոյ այդ կողմի ռուս գաղթականութիւնը բազմապատկուած է։

Աւելորդ չէ ծանուցանել մեր ընթերցողաց թէ մարտ 25 չորեքշաբթի օրէն սկսեալ, Մէսաժըրիի շոգենաւն իրիկուան ժամը 6ին (եւրոպական) պիտի մեկնի, փոխանակ 4ի։

Մեծահարուստ Ֆրանսացի մը՝ Տիկին Բուրթալէզ՝ Սէլանիկ գնացած է այդ քաղաքին մէջ մենաստան մը հիմնելու նպատակաւ։ Այս վանքի հաստատութեան համար հրաման խնդրուած է արդէն կայս. Կառավարութենէն։

Կայսերական Նուագածուաց խմբի սպայներէն Քեամիլ էֆէնտի, որ Պոլսոյ հեռաւոր թաղերէն մին կը բնակէր առանձինն, շաբաթէ մ'ի վեր անյայտ եղած էր։ Թաղին իմամն ու Մուխթարը զայս լսելով, նախընթաց օրը նորա տունը գնացին եւ սպայն մեռած գտան անկողնոյն մէջ։ Խեղճը մեռած էր կուրծքի հիւանդութենէ մը որով կը տառապէր։

Թրիեսթէի թղթատար շոգենաւն այս գիշեր եւրոպական ժամը 5ին անցաւ Տարտանէլէն։

Ադրիանուպոլսոյ գաւառական լրագրոյն տպարանէն այս օրերս հրատարակուեցաւ 1302 տարւոյ տարեցոյցը (սալնամէ), որ հարկ եղած բոլոր տեղեկութիւնները կը պարունակէ գաւառին առեւտրական, արհեստական եւ այլ ամեն տեսակ գործոց վիճակին վրայ։

Զմկածագի Քէրէմի գիւղաքաղաքին մէջ թղթատարութեան ճիւղ մը հաստատուեցաւ՝ մի միայն պարզ նամակներ ստանալու համար։

Եւգաֆի քննիչ Շէհրիզատէ Ահմէտ էֆէնտի, որ քանի մ'ամիսէ ի վեր հիւանդ էր, բոլորովին առողջացած լինելով՝ վերսկսաւ իւր պաշտօնը։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտրա, 18 մարտ

Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ, Պ. Կլատսթոն, հարցման մը պատասխանելով, կ'ըսէ թէ եգիպտական ելեւմտից վերակազմութեան պայմանագիրն այսօր պիտի ստորագրուի երաշխաւոր մեծ տէրութիւններէն։

Լոնտրա 19 մարտ

Սթանտըրտ կը հաւաստէ թէ ընդդիմադիր կուսակցութիւնը պիտի առաջարկէ Խորհրդարանին մերժել եգիպտական ելեւմտից վերակազմութեան պայմանագիրն։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կը յուսայ թէ արմատականք կամ ծայրայեղ ազատականք համամիտ պիտի գտնուին այս առաջարկին։

Պուքրէշ, 18 մարտ

Երեսփոխանական ժողովն մերժեց առաջարկ մը, որ կը խնդրէր վերստին ազատ նաւահանգիստ ընել Իպրայիլ և Կալաց։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱ

Լոնտրա, 19 Մարտ

Պատրաստ մետաղադրամ—յաւելում — անգլ. ոսկի	709,000
Պանքնօթք ի պահեստի—յաւելում — անգլ. ոսկի . . .	750,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր նուազում—անգլ. ոսկի . .	573,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	49 %

Անգլիոյ պանքան %ին $3\frac{1}{2}$ որոշեց իւր տոկոսը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 8 մարտ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110
3 » » » (վճռկնի)	$109\frac{5}{8}$
» Բարիզի » (պանքայի)	23
» » » (վճռկնի)	$23\ 7\frac{1}{2}$

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Իրէկ երեկոյ գոց.	(Միաց. D. Սէրի)	19 38
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	19 39
Բերայի մէջ	»	— —
Այսաւօտուն բացուեցաւ	»	19 38
Բարձրագոյն գին	»	19 38
Նուաղագոյն »	»	19 38
Կէս օրին	»	19 38
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	A. Սէրի ... գլ. ոսկի	36 30
» 1860) » 1863) » 1872)	B. » » »	21 5
» 1865) » 1869) » 1873)	C. » Օսմ. »	19 35

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Իրէկ իրիկուն գոցուեցաւ	75 20
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. կ.	75 20
Կէս օրին	75 20

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Գ. կ.	Անգլ. Լր.	3 16
Քրէտի ժէնէրալ	» »	Օսմ. »	7 7
Պանք տը Գոնս.	» »	» »	5 25
Սօս. Շանժ է վալէօր	» »	» »	3 30
Թրամուէյ	» »	» »	$277\frac{1}{2}$
Ռումէլիի երկաթուղի		Ֆր.	47 75
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	109
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի		»	66

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. ...	100
20 ֆրանքնոց	» ...	87 20
Անգլիական ոսկի	» ...	110 7
Բօլ Իմփէրիալ	» ...	90 6
Քրիմիզ	» ...	51 15
Ռուպլի թղթադրամ	» ...	39 10
» արծաթ	» ...	89 20
Ֆիօրին	» ...	9 3
Մէճ. արծ. (տարբ.)	» ...	107 —
Վէշնոց	» ...	102 25
Հինգնոց	» ...	102 35
Մէթալիք	» ...	99
Պղինձ	» ...	—
Թղթադրամ	» ...	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 19 Մարտ, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ գոցուեցաւ	$98\frac{1}{8}$
Օսմ. » Սէրի Տ. բացուեցաւ	$17\frac{5}{8}$
» » » գոցուեցաւ	$17\frac{5}{8}$
» » » Ա.	36
» » » Բ.	$20\frac{1}{2}$
» » » Գ.	$17\frac{5}{8}$
Փոխառութիւն 1877	$84\frac{3}{4}$
Պանք Օթօման	$13\frac{7}{8}$
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)	94
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)	$68\frac{1}{8}$
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	$90\frac{3}{4}$
Տայրա Սանիէ	66
Տօմէնիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	87
Հունգարական պարտաթուղթ 1877	—
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	—

Վիէննա, 19 Մարտ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124 70
Օսմանեան երկաթուղի	23 50

Բարիզ, 19 Մարտ, ժամ 45 վայր. երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ $4\frac{1}{2}$ %...բաց	110 20
» » 3 %...բաց	81 60
Օսմանեան քօնսօլիտէ բացուեցաւ	18 05
» » գոցու. գ. կ.	18
Միացեալ պարտք Սէրի Բ.	20 80
» » Գ.	17
» » Դ.	— —
Օսմանեան երկաթուղի	48 75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	—
Պանք Օթօման	603 75
Գրէտի Լիօնէ	557 50
» Ֆօնսիէ գ. կ. ... Բարձրացում	1372
Բաժնետոմս Լիօնի (գուբ. կոր.)	1285
Սուէզի ջրանցք	2157 50
Ռուսական 5 % 1877ի (գ. կ.)	$99\frac{1}{4}$
Իտալական Ռանթ (գ. կ.)	97 75
Եգիպտական միացեալ գոց	346 25
Սպանիական (արտաքին) (գ. կ.)	$61\frac{5}{8}$
Բրիօրիթէ Թիւրք	403 75
5 % Հելլենական (գ. կ.)	352 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 37

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Մարտ 19, ժ. 10, վ. 30

Ֆրանս. Ռանթ, $4\frac{1}{2}$ %	$110\ 28\frac{3}{4}$
Օսմանեան »	18 10
Եգիպտական միացեալ	348 75

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՔԱՂՈՒԱԾ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Փետրուար 23.—Ամսոյս 2ին Յոպպէ հասաւ Անգլիոյ իշխաններէն Դուքս Սըթըրլանտ, հետեւեալ երեկոյ աստ հասաւ և ամսոյս 8ին Յորդանանու ճանապարհաւ Հայֆա մեկնեցաւ իւր անձնական շոգենաւով յԱնգլիա ուղեւորելու։ Որովհետեւ ծպտեալ կը շրջէր, ոչ և իցէ պաշտօնական ընդունելութիւն և պատիւ տեղի չ'ունեցաւ։

—Ամսոյս 17ին Լոյտի սովորական թղթաբեր շոգենաւով Աղէքսանդրիոյ ճանապարհաւ Յոպպէ ժամանեց Աւստրիոյ իշխանազուն Ֆրանսուա Ֆերտինանտ տ'Էսթէ Արչիտուքսն՝ իւր հետ ունենալով Վուռնպրանտ կոմսը։ Ն. Բ. ծպտեալ կը ճանապարհորդէ և կոմս Ռոթէնչթայն անունը կը կրէ։ Նոյն օրը առաւօտեան ժամը 2ին շոգենաւը Յոպպէի նաւահանգիստը հասնելով, տեղւոյս Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հիւպատոսը (որ յատկապէս Յոպպէ գնացած էր Ն. Բ. ընդունելու համար), Յոպպէի նոյն տէրութեան հայազգի հիւպատոսի, Մ. Բասքալի ընկերութեամբ շոգենաւ Ն. Բարձրութիւնն ընդունելու համար։

Իշխանը կէս ժամու չափ հիւպատոսարանը հանգստանալէ և նախաճաշ ընելէ յետոյ, ճանապարհ ելաւ և նոյն օրը երեկոյին քաղաքս ժամանեց։

Ն. Բարձրութիւնը Սուրբ Տեղեաց այցելութիւն տալը զինի ցամաքային ճանբորդութեամբ Դամասկոս պիտի երթայ։

—Վերոյիշեալ աւստրիական շոգենաւով նոյն օրը նաեւ Ցոպպէ հասաւ Շուէտի և Նորվէկիոյ գահաժառանգ Շառլ իշխանը՝ հետն ունենալով իւր եղբայրը։ Սոյն իշխանազունք նոյն երեկոյ քաղաքս հասան առանց պաշտօնական ընդունելութեան, քանզի նոքա ևս ծպտեալ կը ճանապարհորդեն։ Սոյն արքայազունք ամսոյս 20ին առաւօտեան ժամանակ Երիքով գնացին և անկից պիտի շարունակեն ճանապարհնին մինչեւ Դամասկոս։

—Ամսոյս 20ին քաղաքս հասաւ Ժէրոմ Նարոլէոն իշխանը։ Առ այժմ Սուրբ Տեղերը կ'այցելէ և մեկնելը անյայտ է։

ԶՄԻՒՌՆԻԱ

Փետրուար 20. — Ազգ. վարժարանն որ անցեալ տարւոյ մէջ բարձրագոյն նախակրթարանի վերածուեցաւ՝ բազմարդիւն Միացեալ ընկերութեան տրամադրութեան ներքեւ դրուելով, յուսամիտաց ապագայ մը կը խոստանայ, որոյ մէկ ապացոյցն կրնայ համարուիլ ուսանողաց՝ ընթերցանութիւնը տարածելու նպատակաւ Ա. Բ. Գ անուն ընկերութիւն մը հաստատելն, վաւերացմամբ Ընդհ. Տեսչութեան։ Առ այս համեստ գումար մը զրկուեցաւ Կ. Պոլիս Միաց. Ընկ. Տնօրէն ժողովոյ ընտրութեամբ հանդէս և պիտանի գրքեր բերել տալու համար։

Ցիշեալ նորահաստատ ընկերութիւնը բարեկենդանի օրերն երկիցս Վոլթէռի հանճարին արդիւնք Ալզիր կամ Ամերիկացիք անուն ողբերգութիւնը ներկայացուց, հանդերձ խիստ ծիծաղաշարժ զաւեշտով և դերասանութեամբ վարժարանի ուսանողաց։ Փետրուար 1 ուրբաթ առաւօտ կանանց տրուեցաւ ներկայացումն ի դիմաց Գեր. Հ. Պաղճեանի. Ներկայներէն Ա. գաւառս Խաչատուր էֆ. Մելքոնեան հակիրճ բանիւք ողբերգութեան բովանդակութիւնն ըրաւ։ Երեկոյեան, վարժարանին սրահը գեղեցկապէս զարդարուած ու լուսավառեալ էր. մեր Վեհապետին՝ Սուլթան Համիտ Կայսեր՝ մեծադիր լուսանկարն ալ դրուած էր անդ։ Սրահը լի էր հոծ և ընտիր բազմութեամբ, յորս կը փայլէին իրենց ներկայութեամբն տեղւոյս Վսեմ. Գայմագամ պէյն, Դըզըլ-Բիլիսէի և Անկայ նախկին գայմագամ պէյերն և կառավարութեան բոլոր պաշտօնեայք։ Ցետ աւարտման, հանդիսին վարժարանի պաշտօնեայներէն Մեծ. Հալաճեան Միքայէլ և Տօնապետեան Սահակ էֆէնտիներն աւուր պատշաճի տաճկերէն ճառախօսեցին։ Նորին Գերապատուութիւնը Հ. Բարթողիմէոս Մ. վարդապետ Պաղճեան ի դիմաց ուսանողաց խմբին շնորհակալութիւն մատոյց առ Վսեմ. պէյերն և առ հանդիսականս, բարեմաղթութիւններ ուղղելով առ Բարձրեալն, որպէս զի մեր Օգոստ. Սուլթանը իւր Գահոյից վրայ յամր յամայր անսասան պահելով իւր գեղեցիկ տրամադրութիւններն ու աշխարհաշէն խորհուրդներն իրագործելու արժանի ընէ։ Վսեմ. Գայմագամ պէյերն և հանդիսականք շնորհակալութիւն մատուցանելով գոհ սրտիւ մեկնեցան տանելով իրենց հետ ողբերգութեան գեղեցիկ յիշատակը։

Հայոց Միացեալ Ընկերութեան պաշտօնեայներէն Պետրոս էֆէնտի Ագամեան, որ ո՛չ միայն ամեն ներկայացման կարգադրութիւնը անձնուիրաբար յանձն կ'առնու, այլ ի պահպանել հարկին իւր թատերական զգեստներն դերասանական խմբին տրամադրութեան ներքեւ կը դնէ, շնորհակալութեան արժանի է։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ» Ի

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐ

* * *, մարտ 1

Փետրուար 22ին հեռագիրը հաղորդեց Ս. Սինոդի կարգադրութիւնն սապէս.

«Ս. Սինոդը կոչած է անյապաղ բոլոր թեմական առաջնորդներին Էջմիածին խորհրդակցելու հայ եկեղեցու ու հայ ուսումնարանների վերաբերեալ կարեւոր խնդիրների առթիւ. Էջմիածին գնացած է միայն Ղարաբաղի առաջնորդը»։ Այս մասին Թիֆլիզի Թերթի մը Թղթակիցը Շուշից հաղորդում է ի միջի այլոց. «Ս. Սագինեանց ճանապարհ ընկաւ դէպի Ս. Էջմիածին. Եկեղեցիներում աղօթում են»։ Այս վերջին խորհրդաւոր երկու խօսքը, «եկեղեցիներում աղօթում են», աւելի քան պարզորոշ ապացուցանում են հայութեան այժմեան որչափ նեղ ճգնաժամը մէջ գտնուելը Ռուսիայում։ Մենք այդ երկու խօսքը, այդ խորհրդաւոր նախատեսութիւնը կարդալուց, արտասուեցինք և արտասւում ենք։ Անակնկալ մեր սրտի ու հոգու առաջ երեւան եկան հայութեան քաշած պատմական տխուր կսկծալի շրջանները։ Այդ երկու խօսքը հայութեան սրտի խորքերից բխած հառաչանքն պէտք է նկատել։

Փետրուար 27ին առաւօտեան սա հեռագիրը կարդացինք. «Կովկասու կառավարչապետի և հոգաբարձուի կարգադրութեամբ ամսոյ 23էն մինչ 25ը երկրի հայ Ուսումնարանների փակումը տեղի ունեցաւ, որոնք հոգացվում էին եկեղեցիների և հայ ժողովրդի ծախքով. կարգադրութիւնը կայացաւ Էջմիածնայ Սինոդի կողմից 1884 Թ. փետրուարի 16 տնօրինած կանոնները կատար չածելուց։ Սինոդի կարծիքով, ծխական ուսումնարանի կազմակերպութեան մէջ փոփոխութիւններ մտցնելը վերաբերում է միայն Մայրագոյն Պատրիարքի իրաւասութեանը, որի ընտրութիւնը տեղի է ունենալու ապրիլի 19ին»։ Այս հեռագիրը համարեա թէ ջուր մաղեց բոլոր Հայերի վրայ. կսկծի դառնութիւնից, հասած անբաղդութեան մեծութիւնից, շարունակաբար կարեւոր կենսական առաջնակարգ խնդիրների մահացի կերպիւ վճիռ առնելուց, հայ մարդի ջիղը, հոգին, նորա բոլոր էութիւնը անզգայութեան է ենթարկվում միեւնոյն ժամանակը. լարուած իւր սրտի խորքերէն միմիայն մի ներքին ձայն լսելու է հետամուտ. նոյն իսկ այդ ժամին հեռագիրը կարդալէն զինի մեր աչքին ընկաւ մի վեցարակեր հայ մարդու գրած այս տողերը. «Բանգէտ և ողջամիտ անձինք պէտք է առաջ անցնին և կառավարեն»։ Տխրութիւնից թերթը մի կողմ ձգելով, մի պատուական երիտասարդի անտիպ գրուածքի մէջ հետեւեալ կտորը կարդացինք. «.... Տխուր մտածութիւններ է ներշնչում մարդուս այսպիսի հանգամանքը։ Ո՞ւր է հոգեբանական այն վսեմ վայրկեանների նկարագիրը, որոնց մէջ Հնդկաստանէն Էջմիածին ոտով հասած և [illegible] փորձով չափած Մեսրոպայ Թաղիադեանցը. հաւատոյ և յուսահատութեան մէջ ծփալով, ընկնում է ծնգաչոք եւ Լուսաւորչու նուիրական տաճարի տակ իւր «Տէր կեցո՛ զու զՀայսն» է երգում։ Ո՞ւր է այն վայրկեանների նկարագիրը, որոնց մէջ Միքայէլ Նալբանդեանցի ալեկոծ սիրտը հեղձուկ մթնոլորտի տակ «Ազատ Աստուծոյ» խօսքերովն է հեշտութիւն գտնում ...»։ Շրջում եմ թերթը, այս է աչքի ընկնում. «Վարդապե՛տ, ամեն գիտութեանց հոգն մե՛զ ձգիր, միայն թէ աւանդիր հայ մանկութեան սոսկ մի բան, որ մեզ համար բոլոր գիտութեանց արժէքն ունի և բովանդակ աշխարհի գինը. դա՛, հայ լեզուն է և հոգին, Հայոց անցեալն ու ապագան, որոնց հրահանգելու շնորհը դու միայն կը կրես»։

Անտարակո՛յս, մեծարելի Սինոդականները, ներկայ այս ուսումնարանաբանական ամենակարեւորագոյն խնդրում, այնպիսի մի դժուար ու կնճռոտ կացութեան մէջ էին դրուած, որ այլապէս էլ վարուիլ չէր պատշաճիլ նրանց։ Արդէն մօտիկ ապագան ցոյց կ'տայ, թէ Գերապատիւ Հարք մինչեւ ո՞ր աստիճան նպատակայարմար ելք են տուած այդ խնդրոյն։ Բայց և այնու ամենայնիւ սինօդական հարց ի սրտէ բխած անկեղծ ու անձնուէր այս ծառայութիւնը, գովելի և միանգամայն ուշադրութեան արժանի է։ Այսուհետեւ թէ ինչ դիրք են բռնելու հայութեան շահերին նուիրուած գործող հասարակութիւնները, այդ է գլխաւորապէս ուշադրութեան արժանի կէտը։ Վերջապէս, առ այժմ սա՛ կ'ասենք թէ որքան ներկայ հանգամանքում հայ կղերը, իւր մտածմին, կարողացածին չափ անձնուիրաբար վերաբերուեց դէպի ազգութեան այս յոյժ կենսական խնդիրը, ցանկալի էր, որ նոյնչափ անձնուիրաբար էլ հայ մարդը վերաբերուէր, համապատասխան կղերի բռնած ընթացքին, իւր զաւակաց կրթութեանը (*)։

Երեւանու հանրածանօթ դէպքի առթիւ երեւան եկող չարահոգի զըրպարտիչներէն մին՝ Արշակ Տէր Խաչատուրեանց անդուսպ ոստիկանական պաշտօնեայն, այժմ իւր մի այլ չարագործութեան համար Երեւանում բանտարկուած է. նա անբաստանվում է սոսկալի մարդասպանութեան մէջ, որ և շատ բնական է նրա նենգ բնութեանը։ Բայց այնու ամենայնիւ ամենահաւաստի աղբիւրէ տեղեկանում ենք, որ այս ոճիրը նոյն իսկ մի պարզ կառապանի վրայ գործ դրած լինելով, շատ մօտ կապ ունի՝ այսպէս ասուած, անհարազատ պաշտօնեաներից կատար ածած «Երեւանեան գաղտնիքների» հետ»։

Անցեալները Ս. Էջմիածնի Սինոդի դատախազ (Պրօկուրօր) Տէր Ցավսէփեանցը, որպէս լսում ենք հաստատ աղբիւրներէ, խնդրած է եղել Ռուսիոյ կառավարութիւնէն իւր ռոճիկը աւելցնելու։ Այժմ, Նորերումս, կառավարութեան կարգադրութեամբ Էջմիածնի Ս. Սինօդի դատախազի ռոճիկը միանգամայն ընդ միշտ աւելացնելվում է 1500 րուպլիով և թէ դատախազի պաշտօնն էլ աւելի բարձր աստիճանի է յանգում, այն է որ այժմ հաւասարվում է նահանգական դատարանների դատախազի պաշտօնի բարձրութեանը, որ նոյն է նահանգապետի պաշտօնի աստիճանին։ Այս պարզ երեւոյթը, անշուշտ, առանց որ և է մի խորհրդաւոր նշանակութիւն ունենալուց հեռու չէ։

ՀԱՅ ՈՒՂԵՒՈՐ

ԱԽԱԼՑԽԱ, փետր. 22

Ամսոյս 17ին կատարուեցաւ վիճակային երկու պատգամաւորների ընտրութիւնը, որոնք պէտք է մասնակցին Տփղիսի Թեմական պատգամաւորների ընտրութեան. իսկ վերջինս թեմի ձայնըն է տալու Էջմիածնում ապրիլի 19ին կաթողիկոսական ընտրութեան ժամանակ։

Ս. Պատարագից յետոյ, ժողովուրդը բազմութեամբ դիմեց Եղիսաբէթեան օրիորդական դպրոցի դահլիճը։ Ամսոյս 14ին Ախալցխայի եկեղեցիների եւ գիւղերի ընտրած երեսփոխանները, որոնք վաթսունից աւելի էին, համարեա բոլորն էլ ներկայ էին։ Պարզ է որ կաթողիկոսական կենսական հարցով հետաքրքրուող ժողովուրդը բացէ առաջ ուզում էր ժողովի բացուիլը։ Տեղւոյս յաջորդ Գեր. Խորէն վարդ. Ստեփանէն բանալով ժողովը, հետեւեալ թէ եւ կարճ բայց իմաստալից խօսքերը ասաց. «Բժիշկները ելեկտրական զօրութեամբ մինչեւ անգամ կիսակենդան հիւանդներին առողջացնելու հնար են գտել, բայց նոքա չգիտեն, որ այդ ելեկտրական ոյժը 1,500 տարի է որ Հայերը ունին և ենթարկվում են այդ ոյժին։ Ձեզանից շատերը հասկացան, թէ ինչի՛ն վերաբերում է խօսքս.—Հայի համար այդ ելեկտրական ոյժը Սուրբ Էջմիածին բառն է։ Որքան անտարբեր, կիսակենդան, մեռած լինի Հայն, ուր ուրեք և լինէ՝, Եգիպտոսում թէ Լոնտոնում, Կալկաթայում թէ Փարիզում, Վիենում թէ Բեդերպուրգում, Պոլսում թէ Ախալցխայում, Հայն Ս. Էջմիածին բառը լսելիս մի ընդհանուր ներքին ցնցումն է զգում, որով սթափվում է նորա բոլոր հոգեկան սրտագին ներքին աշխարհը։ Ս. Էջմիածին գիւթական բառը ծնեցնում է Հայի մէջ հազար տեսակ զգացմունք փափաք, կարօտ, զորս ոչինչ չէ կարող ոչնչացնել ամբողջ կեանքում։ Այդ կարօտներով մեռնում է Հայն և այդ կարօտները տանում է հոգիների աշխարհը, ուրտեղ ամենայն մարմնականից ազատ առաւել հոգեկան ոյժ է ստանում։ Հոգիների աշխարհում, նոյն իսկ այս րոպէիս, երբ մենք ժողոված ենք Էջմիածնի Հայրապետն ընտրելու դասաւական երկու պատգամաւոր որոշելու, մեզ համար ջերմաջերմ մաղթանքներ են մատուցանում, որ մենք կարողանանք Էջմիածնայ Սրբ. վայրի արժանաւոր գահակալ ընտրելուն յաջողաբար նպաստել։ Հոգիների աշխարհում այդ Ջերմաջերմ մաղթողները երբեմն երջանկայիշատակ, վերանորոգող և դպրոցասէր Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի և հոգելոյս, ազգասէր և հայասէր Ներսէս ցանկալի Կաթողիկոսի (Կ. Պոլսոյ Պատրիարքի) հոգիներն են, որոնք աներեւութաբար նախագահում են մեր մէջ. ուրեմն նախապէս յիշենք որդիական երախտագիտութեամբ նոցա տօնելի անունները»։ Այս ասելուց յետոյ, Գերապատիւ յաջորդը և ժողովուրդը ոտքի կանգնեցան հայ ազգի մտաւոր և բարոյական յառաջադիմութեան համար գործող եւ այժմս մաղթանքներ անող վերանորոգող և հայասէր հայրապետների հոգեհանգիստ կատարելուն։ Տղաների եւ օրիորդների երգեցիկ խմբերը երգեցին «Փառաց ի փառս», «Քահանայք և ժողովուրդք», «Ի վերինն Երուսաղէմ». երգեցողութեան հետեւեցան «Հոգւոցն հանգուցելոց», որից յետոյ ժողովի նախագահ Գեր. Խորէն վարդապետը հետեւեալ ուշադրութեան արժանի խօսքերն ասաց. «Լրագրերից ոմանք բողոքում են թէ, պատգամաւորների ընտրութեան միջոցին տեղական առաջնորդները եւ յաջորդները նախագահելով ժողովին՝ ճնշում են գործ դնում, ազդում են ժողովրդի վրայ։ Ո՞րքան անհեռատես խօսք և մոլորութիւն. ա՛խ, ո՞ւր էր թէ հայ հոգեւորականութիւնը կարողանար ժողովրդի վրայ ազդել—դոքա կ'լինէին անշուշտ պատուական և անձնուէր հոգեւորականներ. դա ցոյց կ'տար, թէ հայ հոգեւորականը իւր ընկած դրութիւնից բարձրացել է և մտեցել իւր կոչմանը, դա ցոյց կ'տար թէ հայ հոգեւորականը թէ՛ գիտութեամբ, թէ՛ բարոյականութեամբ, թէ՛ աշխատութեամբ, թէ՛ անձնուիրութեամբ այնքան բարձր է, որ ժողովուրդը կարող է նորա ազդեցութեան ենթարկուել։ Ընդհակառակը, մենք կարող ենք միայն ցաւել և ողբալ, որ հայ հոգեւորականները կորցրել են իրենց ազդեցութիւնը հայ ժողովրդի վրայ։ Կար ժամանակ դարից ի վեր, երբ հոգեւորականութիւնը արդարեւ առաջնորդում էր ժողովրդին հոգեւոր գործերում։ Միւս կողմից ասելու է, որ եթէ հոգեւորականները չմասնակցին ազգային գործերին, մանաւանդ գաւառներում, դժուար թէ գործերը յաջողին։ Պատմում են թէ, ի՛նչպէս մեր եկեղեցու աւագ քահանան, բաց ի բազմիցս ծանուցանելուց որ ամսիս 14ին երեսփոխաններ պիտի ընտրուին պատգամաւոր ընտրելու, Ս. Պատարագից յետոյ, երբ ժողովուրդը ցրվում էր, եկեղեցւոյ դուռը աղաչական ձայնով ասում էր. «Ցատուկ խնդրում եմ, աղաչում եմ, գնացէք դպրոցի դահլիճը, երեսփոխաններ պիտի ընտրուին»։ Ամբողջ ազգի ջանքը, աշխատութիւնը, փափաքը այն է, որ ընտրուի այնպիսի հայրապետ, որ ժողովրդի կեանքի վրայ ազդեցութիւն ունենայ իւր անձնուէր գործունէութեամբ. այս է մեր ամենքիս փափաքը։ Նախ քան պատգամաւորների ընտրութիւնը, առաջարկում եմ ամենայն ազատութեամբ գործին վերաբերեալ խնդիրների մասին խօսիլ, եթէ ո.ք մին ունի խօսելու»։

Երեսփոխաններից մէկը, ուսուցիչ Մինաս Աղնաւուրեանը, խօսք առնելով պաշտպանեց այն միտքը, թէ ընտրուած պատգամաւորները պարտաւոր են Տփխիսում Թեմական պատգամաւոր ընտրելու ժամանակ ձայն տալ այն կուսակցութեան, որի ցանկացած կաթողիկոսացուն ցանկալի է և Ախալցխայի ժողովրդի համար, որպէսզի մեր եկեղեցական օրէնքներին հակառակ չ'լինի և կաթուղիկոսը ընտրուած լինի ամբողջ ազգից և ոչ թէ պատգամաւորներից։ Երանի թէ ամէն երիտասարդի այս առողջ դատողութիւնը ամեն տեղ լսուէր։ Պարոնի խօսքերը հաճութեամբ լսեց ժողովը, որից յետոյ առաջարկուեցաւ ժողովին թէ ո՛վ է աւելի արժանաւոր կաթողիկոսական գահին։ Այս մասին քաղաքագլուխ Պ. Օհանջան Մութաֆեանը երիտասարդական բուռն զգացմունքով կենսական հարցի վերայ խօսեցաւ և ժողովին ցոյց տալով Ն. Սրբազնութեան Խրիմեանի արժանաւորութիւնները բարեւ մատենագիր, սրբակրօն եկեղեցական մարդ և հայ հոգւով ու սրտով, իւր խօսքերին ապացոյց բերից ՀԱՅՐԻԿ բառը, որով ամբողջ ազգը նորան աւելի է ճանաչում։ Հայրիկ բառին հետեւեցին կեցցէներ, բրաւօներ, և ընդհանուր ծափահարութիւն, որովհետեւ ժողովի սրտից էր Պ. Մութաֆեանի խօսքերը։ Ժողովուրդը իւր զգացմունքի վերին աստիճանին հասաւ երբ Պ. Մութաֆեանի խօսքերից վերջը, Հայր նախագահի և ժողովրդի ոտքի կանգնելուց և Գեր. վարդապետի յուսադրական և մաղթողական խօսքերից յետոյ, օրիորդների և տղաների երգեցիկ խմբերը դէմադէմ ծնգի չոքած խմբով երբեմն ձեռները առ Աստուած տարածած, երբեմն կուրծքերին խաչած, երբեմն իրար կցած սկսեցին երգել «Ո՛վ Աստուած Գրիգորի» զգալի երգաղօթքը։ Որքան արտաքին ձեւը բըդգալի էր աչքերին, ալ աւելի բառերը խփում էին սրտի թելերին։

Սորանից յետոյ երեսփոխանները համարեա միաձայն վիճակային պատգամաւոր ընտրեցին քուէով Մեծ. Պ. Պ. Կարապետ Մութաֆեանցին և Համազասպ Վարդանեանցին։ Մինչդեռ Երեսփոխանները ստորագրում էին ժողովի արձանագրութիւնը, որով յիշեալ պատուական պատգամաւորները պարտաւորվում էին Խրիմեան Հայրիկի կուսակցութեան ձայն տալ, երգեցիկ խումբը շարունակում էր իւր քաղցր ազգային երգերը։

Ժողովը ուրախ տպաւորութեամբ ամենաքաղցր յուսով ցրուեցաւ։ Ա՛հ, որքան ուրախ պիտի լինի Ախալցխեան և կարծեմ Հայ ազգը, երբ կաթողիկոսական գահի վերայ բազմած տեսանի ընդհանուր ազգի ՀԱՅՐԻԿՆ։

Ա. Հ. Զ.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Գաղտնազարդ մարդ. — Լէյսէսդըրի (Անգլիա) դատարանին առջեւ վերջերս քննուեցաւ անուղղայ արբեցող մ'որ այս անգամ հասարակաց վայրի մը մէջ աղմուկի և խռովութեանց առիթ տուած էր. դատարանը յոյժ հետաքրքրաշարժ գիւտեր ըրած է Բաքոսի այդ մոլեռանդ երկրպագուին անձին վրայ։ Դատաստանական քննութենէն կը յայտնուի որ այդ մարդ երկար տարիներէ ի վեր իւր մարմնոյն վրայ այլ և այլ պատկերներ կը նկարէր զանազան գոյներով, այնպէս որ նորա մարմինը ճշմարիտ թանգարան մը եղած է, ուր ամեն տեսակ և ամեն գոյնէ նկարներ կը գտնուին, թէ՛ գիւղանկարներ, թէ՛ կենդանագրեր և թէ՛ զանազան տեսարաններ։ Այստեղ յառաջ կը բերենք՝ ոստիկանական յայտարարութենէն՝ բոլոր նկարներուն ցուցակը, որոնցմով յիշեալ պատկերազարդ մարդը ծածկած իւր մարմինը։ Աջ ձեռքի վրայ նկարուած էին հաւ, խաչ, ձուկ, և մի նաւաստի որ ձեռքով քանի մը դրօշակներ բռնած ունի։ Ձախ ձեռքի վրայ, ձուկ մը, ոստիկան մ'որ չարագործ մը կը բանտարկէ. խորհրդաւոր պատկեր մ'որ կը ներկայացնէ Հաւատք, Յոյս և Սէր։ Կուրծքի վրայ, աղաւնատուն մը, խոտի դէզ մը, ծառերու խումբ մը, մարդ մ'որ ոչխար մը ու խոզ մը կը քշէ, Շէյլանտացի կին մ'որ գինուորի մը հետ կը պարէ. ասկէ զատ քանի մը նախադասութիւններ, ինչպէս են՝ «Սիրեցէք և մի՛ լքանէք զիս», «Անոնց յիշատակին՝ զորս կը սիրեմ»։ Ստամոքսի վրայ, պատերազմական տեսարաններ, թըմբուկներ, թնդանօթներ, պատերազմական գործիներ, նոյնպէս և լմպանակ մը, բաժակ մը և ծխափարներ խաչաձեւ դրուած։ Ձախ ոտքի վրայ անյայտ դէմքի մ'ամբողջ պատկերն հասակն ի վար։ Աջ ոտքի վրայ, կին մ'որ դրօշակը կը շարժէ և երկու ցուլեր որ դաշտի մէջ կը կռուին։ Դատարանը սոյն ամենանշանաւոր ալպոմն 10 շիլինի տուգանքի դատապարտեց իւր արբեցութեան համար։

Մեղուներու աշխատասիրութիւնն. — Ալեքսանդր Վիլսըն վերջերս Տըպլինի մէջ յոյժ հետաքրքրական տեղեկութիւններ հաղորդած է շաքարի քանակութեան մասին որ այլ և այլ ծաղկանց բաժակին մէջ կը պարունակի։ Վիլսըն հաշուած է որ 125 ծաղկանց ցօղուն պէտք է որպէս զի 2 կրամ շաքար ստացուի, այնպէս որ մի քիլօկրամ շաքար ստանալու համար 125,000 ցօղուն կը պահանջուի։ Որովհետեւ իւրաքանչիւր ցօղուն 60 ծաղիկ կը պարունակէ, ուստի մէկ քիլօկրամ մեղր ստանալու համար 7,500,000 ծաղիկ կը պահանջուի։ Բայց որովհետեւ մեղրի 100 մասէն 75ը շաքար է, ուստի մօտաւոր հաշուով մէկ քիլօկրամ մեղր պատրաստելու համար 5,600,000 ծաղիկի պէտք կը լինի։ Հաւանական է թէ ինչո՛ւ մեղուն, որ այսպիսի պարագայից մէջ մեղր կը պատրաստէ, ընդհանրապէս ջանասէր անունը կը վայելէ։

Ամերիկացի ամոլ մը. — Փարիզու մէջ վերջերս հետեւեալ զուարճալի դէպքը տեղի ունեցած է։

Պոլոնեի անտառէն քիչ հեռու, հոյակապ տան մը մէջ կը բնակէր մեծահարուստ Ամերիկացի մը՝ իւր կնոջ հետ։ Այնպէս կ'երեւէր թէ հանդարտ ու զուարթ կեանք մը կը վարէին միմեանց հետ, բայց օր մը ամուսինն իմացաւ սոսկալի ճշմարտութիւնը։ Իւր կինը կը խաբէր զինքն, և մանաւանդ թէ սիրահարն իւր պարտիզպանն էր։ Աւելին կայ. երկուքն ալ որոշած էին թունաւորել ամուսինն և Ամերիկա փախչիլ։ Յաջորդ գիշերն, պառկելէ առաջ, կինն երկու գաւաթ օշարակ պատրաստեց, մին իրեն և միւսն ամուսնոյն համար։ Երբ վայրկեան մը գլուխն անդին դարձուցած էր, ամուսինը ճարտարութեամբ գաւաթներուն դիրքը փոխեց։ Երկուքն ալ խմեցին, այլ մինչդեռ Ամերիկացին հանդարտութեամբ սեղանին վրայ դրաւ իւր գաւաթն, իւր կինը գետին ինկաւ անշնչացեալ։ Այժմ ոստիկանութիւնը քննութիւն բացած է, և ամուսինն ու պարտիզպանը ձերբակալուած են։

Նորահաստատ լրագիր մը. — Այժմ ի Նիւ-Եորք սկսած է հրատարակուիլ նոր լրագիր մը... «Բէբի Բուլլէթէն» անունով։ Այս լրագիրը թղթեայ կտաւի թերթի վրայ կը տպուի, սովորական քթի թաշկինակի մեծութիւն ունի և կարդացուելէ յետոյ կրնայ իբրեւ թաշկինակ ծառայել։ Այս տարօրինակ լրագրի տպագրութեան համար գործածուած ներկը ո՛չ կ'եղծանի, ո՛չ ալ կը հոտի, և այդպիսով այս նորագիւտ Բուլլէթէնն, պարունակելով իւր մէջ յարմարաւոր և անհրաժեշտ օգտակարութիւններն, յիրաւի գործնական գիւտ մը կը ներկայացնէ։ Թաշկինակ լրագրի տարեկան 365 թուոց համար վճարեալ գումարն %ին 25 աւելի աժան է քան նոյնքան թուով և նոյն տեսակէն եղող մաքուր թաշկինակներու գինն։

Բէբի Բուլլէթէնին ապագին և հսկայաքայլ յառաջդիմութիւն կ'ըղձէ։

Ամերիկեան կատակ մը. — Պոստոն բնակող Ամերիկացի մը յոյժ . . . ամերիկեան կատակ մը ըրած է վերջերս։ Իւր կնոջ թողած է տարեկան հասոյթ մը, այնչափ ոսկւոյ ծանրութեամբ, որչափ կը կշռէ ժառանգորդին։ Այրին այժմ 99 լիպրա կը կշռէ, այսինքն շուրջ 150,000 Փրանք։ Մաղթելու է որ «թեթեւ» կին մը չլինի։

Նորահնար խաբեբայութիւն մը. — Փարիզու Մարթիր փողոցի խոզի մի վաճառական մը վերջերս զոհ գնացած է գողութեան մը, որ թէեւ ոչ այնչափ կարեւոր, սակայն այնքան ճարտարութեամբ կատարուած է որ շահադրգռելու հանգամանք մ'ունի։ Քանի մ'օր առաջ, մսավաճառի խանութը կը մտնէր փոքրիկ նուազածու մը, իւր քնարը թեւին տակ, և 3 Փրանքի խոզիկ մը կը գնէր։ Վճարելու պահուն, փոքրիկ քնարահարն գրպանները կը պրպտէ, կը դարձնէ . . . Սու մ'իսկ չկայ։

Տունը մոռցած է իւր մօրը տուած ստակը. Նախաճաշի ժամն է և պիտի յանդիմանուի եթէ ձեռնունայն տուն դառնայ. կ'առաջարկէ մսավաճառին իւր գրաւ թողուլ իւր քնարն և կը խոստանայ միջօրէէն յետոյ վերադառնալ։ Մսավաճառը կ'ընդունի և քնարը անկիւն մը կը դրուի։ Այս փոքրիկ դէպքէն քառորդ ժամ յետոյ, մեծաշուք կառք մը կանգ կ'առնու խանութին առջեւ. Պարոն մը կ'իջնէ կառքէն, գորշագոյն կիսամօրուօք, մաքուր զգեստներով, լամբակէն շքանշան մը կախած, և այլ և այլ նիւթեր կը գնէ քառասուն Փրանքի արժողութեամբ։

Ցետոյ, յանկարծ քնարը կը տեսնէ, և կը բացագանչէ. «Ի՜նչ հիանալի գործի»։ Կ'առնու զայն, աղերը կը զարնէ, ականջին մօտ կը տանի. «—Չե՛մ սխալիր . . . ։» Եւ կ'առաջարկէ գնել զայն հարիւր, երկու հարիւր, երեք հարիւր . . . հազար Փրանքի. մսավաճառը կը մերժէ և կը բացատրէ իւր հարուստ յաճախորդին թէ նուագարանն իրեն չվերաբերիր։ Գնորդը կը տխրի. «Աւաղ, սիկ հասցէս, կ'ըսէ. լորտ Բըսէլ, ի Կրանտ-Օթէլ։ Գնեցէք այդ քնարն ի՛նչ գնով որ ալ լինի և ինձ բերէք։ Մեծ շահ կայ ձեզի»։ Եւ լորտ Բըսէլ կը մեկնի։

Քնարահարին վերադարձին, գործավարը տեսարան մը տեղի կ'ունենայ։ Տղան չուզեր բաժնուիլ իւր նուագարանէն, և մսավաճառն, վախնալով թէ առիթը ձեռքէն չխախացնէ, մինչեւ ութ հարիւր Փրանք կ'առաջարկէ։ Տղան վերջապէս կը հաւանի՝ իւր մօրն արտօնութիւնն առնէ յետոյ, և մսավաճառն, տենդայոյզ, կ'առնու թանկագին քնարն և կառքով Կրանտ-Օթէլ կ'երթայ։ Այլ երբ լորտ Բըսէլ կը հարցնէ և կը պատասխանեն իրեն թէ այդ անուամբ ուղեւոր չկար անդ, սոսկալի կերպիւ կը տժգունի. «Բայց լորտ Բըսէլ, բարձրահասակ . . . գիտէ՛ք, երաժշտութեան սիրահար մը։» Լորտն անծանօթ էր։ Մսավաճառն, արիւնը գլուխը ցատկած, կը սնդէր. Վերջապէս, յուսահատած, քնարը հնավաճառի մը տարաւ որ վեց Փրանք առաջարկեց։

Խեղճն երկու վարպետորդի խաբեբայից զոհ գնացած էր։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՔ

Ի ՆՊԱՍՏ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

(Փետրուար ամսոյ)

Մեծապատիւ Տեարք

Միհրան և Արմենակ Մ. Մանուկեան իւրեանց Բարեյիշատակ հօր և եղբօր հոգւոց համար 1620 դահ. արժած։ Սամաթիոյ Խնամատար պատուարժան միութիւն՝ դեկտ. յունվար և փետր. ամսոց ձեռամբ Միհրան էֆէնտի Կարապետեանի 735. Բարսեղ Հալաճեան 600. Ցովհաննէս Գ. Կիւլպէնկեան 540. Տիկին Վարդուհի Ց. Թիւրապեան 324. Բարեսէր Ոմն 216. Բալըգլի և Զ[illegible] բարեպաշտ ազգայինք 307. Բարեսէր Ոմն՝ իւր ստացած առաջին ամսականին մէկ մասը, ձեռամբ Բարսեղ էֆ. Ղազարոսեանի 200. Կարապետ Ց. Պասմաճեան 108. Գրիգոր Մազլումեան 100. Տ. Միքայէլ Քահանայ Պօքրէշի 95. Ցակոբ Մարտիկեան 54. Նուրիճան Իփէկեան 54. Տիգրան Ցարութիւնեանի սրճարանէ հացագին Դեկտեմբեր ամսոյ 25։ Ի Գումգաբու, Սմսափօն փողոց, Ճերահեան Ցարութիւնի սրճարանին մէջ գրուած գանձանակի հասոյթը 25 1/4. Ի Սամսոն և ի Պաֆրա հանգանակեալ հետեւեալ բարեպաշտ ազգայիններէ՝ ձեռամբ Խաչատուր էֆ. Նշմանեանի. Գալուստ Աթմաճեան 216. Եդուարդ Մուրատեան 121. Եփրեմ Արզ օղլու 108. Կարապետ Միւքերրէր օղլու 108. Ալաժեմէն հաճի Ալէքսի օղլու 95։ Գումար 5651 1/4։

Դավրէժի ազգայիններէն Մ. Սիմէոն աղա Թումայեան բարեհաճեցաւ նուիրել՝ Ցովակիմ էֆ. Ֆէնէրճեանի ձեռամբ հետեւեալ Երկաթուղւոյ վիճակահանութեան արժեթղթերն՝ թիւ 935,151—972,143. Վսեմ. Ցովհաննէս պէյ Տատեան 322 հօխայ յարդ 6 քիլէ գարի. Տարտանէլի պատուարժան Թաղական խորհրդոյ ջանիւք հաւաքեալ՝ տեղւոյն բարեպաշտ ազգայիններէ 200 հօխայ սիսեռ, 155 հօխայ բակլա, 40 հօխայ ձաւար. Ազգային Հիւանդանոցիս ներքին և արտաքին պաշտօնեայք ոմանք՝ 67 հօխայ շաքար, 44 հօխայ գաստայիֆ, 10 հօխայ իւղ, 5 հօխայ օղի, 1 հօխայ գինձ շաքար (քիշնիշ շաքար). 27 տրամ քըրքում (զաֆրան). Ս. Դ. Պարտիզպանեան, 920 հատ սիկարի թուղթ. Բրուսայի արհեստաւորներէ հաւաքեալ՝ ձեռամբ Սիմէոն աղա Ալթունեանի՝ 59 կտոր բըրտեղէնք. Գարեգին Պաղտասարեան 5 օրինակ «Աբբա Բօնիֆանթէն»։ Տիգրան Պօզաճեան 8 օրինակ Թուաբանութիւն. Տիմիգրիոս Զօլաքեան 1 օրինակ Քերականութիւն Հելլենական արդի լեզուի։

1 մարտ 1885 Ի դիմաց

Կ. Պոլիս Հոգաբարձութեան Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր Ատենապետ

[illegible] Միքայէլ Ցակոբեան

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԱՐԱՄԲԷՐԻ

Նիզամիյէ Թահնիյէ խտարէսինտէ ային իւչ եւիզ պիր սէնէսի մարթինտան մայիս նիհայէթինէ գատար հասըլ օլաճագ օլան փիրուխթ օլունաճագը էվվէլճէ իլան օլունան քէփէկտէն շէրայիթի մուգարրէրէսի վէճհ իլէ էսմանը նագտէն Օսմանլը լիրասը եւիզ զըրուշա օլարագ էվվէլճէ վիրիլուպ պատէհու գալտըրըլմագ շարթիլէ վէ շէրայիթի սայիրէսի իլէ ինճէ քէփէկին պէհէր գըյէսի ճէտիտի օն պիր վէ գալըն քէփէկին օն փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտը րումինին օն իւչինճի չարշէնպէհ կիւնի պիլմիւզայէտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէքինտէն վէ օն սէքիզինճի ... թալիպ օլանլարըն օ կիւն [illegible] գաղարըն [illegible] օլունուր։

7 Մարտ 1301 1—3

(*) Այն է նպատակայարմար առայժմ որ մինչեւ խնդրի որոշ կերպարանք առնելը հայ մանկտին տանը ընտանիքում կրթուէր և ոչ արքունի ուսումնարանները իսկոյն յաճախէր։

ՆՈՐՏՏԱՅՉԷ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՄԲՈՒՐԿ

Յիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱՓՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ

ԱԶԴ

ԿՈՍԹԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ [illegible]

Գ. Գոսթանթինոս Քարփեօղլըս, որ բաւական տարիներէ ի վեր Եւրոպիոյ մէջ ատամնաբուժութեան արհեստն ուսանելէ ետքը [illegible] վերջերս Կ. Պոլիս վերադարձած է, [illegible]

Կը գտնուի ամէն օր, առաւօտէն մինչեւ կէս օր, Գասըմ Պաշա, [illegible], թիւ 18 տան մէջ։

Հինգշաբթի օրեր մինչեւ կէս օր աղքատները ձրի կը դարմանէ։

Իսկ կէս օրէն յետոյ մինչեւ ժամ 10 կը գտնուի Կ. Պոլիս [illegible]

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Նէմչէ գալասը՝ ատէտ պէշ խիւզ խլա պին։

Մաչունա գալասը՝ ատէտ իւչ պին խլա պէշ պին։

Սըրա գալասը՝ ատէտ իքի պին խլա իւչ պին։

Քէպիր՝ չէկտանէ թաշթասը՝ ատէտ պին խլա պին պէշ խիւզ։

Վասըթ չէկտանէ թաշթասը՝ ատէտ պին խլա օնիքի պին։

Սաղիր չէկտանէ թաշթասը՝ ատէտ էլլի պին խլա օն պին։

Զիրալը չէքտանէ հաթալ՝ ատէտ պէշ խիւզ խլա պին։

Զիրալը պարթըն գօղուշը՝ ատէտ օն պին խլա օն պէշ պին։

Մէլէն գուլաղը գօղուշը՝ ատէտ իւչ խիւզ խլա տէօրթ խիւզ։

Պէյազ չիֆթէ սանտըգը թաշթա-սը՝ ատէտ պէշ պին։

Զիրալը չիֆթէ սանտըգը թաշթասը՝ ատէտ օն պին։

Տէօրթլիւք մէչէ աղաճը՝ ատէտ էլլի խիւզ խլա պին։

Սըրա ալթըլըղը ատէտ պին խլա պին պէշ խիւզ։

Սըրա պէշլիքի ատէտ պին խլա պին պէշ խիւզ։

Զաֆ ալթըլըղը ատէտ պէշ խիւզ խլա էլլի խիւզ։

Զաֆ պէշլիքի ատէտ պէշ խիւզ խլա էլլի խիւզ։

Զաֆ էլլիլիք մէչէ ատէտ խիւզ խլա իքի խիւզ։

Իւչլիւք այանճըգ լաթասը՝ ատէտ պէշ խիւզ խլա պին։

Օնլուք պիչմէ լաթա՝ ատէտ պէշ խիւզ խլա պին։

Նիւքէրթէլլիք լաթա՝ ատէտ իքի խիւզ խլա պէշ խիւզ։

Զիֆթէ փօյրալըգ՝ ատէտ պէշ խիւզ խլա պին։

Պէշլիք այանճըգ լաթասը՝ ատէտ իքի պին խլա իւչ պին։

Օնլուք եօնմա լաթասը ատէտ պին պէշ խիւզ խլա իքի պին։

Սէքիզլիք լաթա՝ ատէտ իքի պին պէշ խիւզ խլա իւչ պին պէշ խիւզ։

Եադնիզէյի ասկէրիյէ ինշաաթ վէ թամիրաթը իչուն պին իւչ խիւզ պիր սէնէյի մալիյէսի զարֆընտա միւպայաասընա լիւզում կէօրիւլէն պալատէ մուհարրէր իւլ մըգտար քէրէսթէ մէվաքիի միւնագասայա գօնուլարագ՝ իչուն մարտ րումի իպթիտասընտան իհալէսի մուգարրէր օլմաղլէ՝ մէզգիւր քէրէսթէնին իթասընա թալիպ օլանլարըն շէհր մէզգիւր ղարֆընտա չէրայիթի մուգարրէրէյի աղնամատ վէ միւնագասայա կիրիշմէք իւզրէ խիթիշքեամ վէ ինշաաթ տայրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

4 մարտ 1301

3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ հաթթա անպարը իչուն խիւզ էլլի պին ճէտիտ խումս չէքի հայվանլէ իքի միլիոն ճէտիտ օգգա մանգալ մէլէ քէօմիւրի միւպայաասը օլունաճաղընտան՝ իթա իթմէկէ թալիպ օլան վէ չէրայիթինի աղնամատ խոթէյէնլէրին լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

4 մարտ 1301

3—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէ իչուն լիւզում կէօրինէճէք մըգտար նանը աղըրն էվլան ճէտիտ իւզրէ միւնագասասընա իչուն մարտըն թօղուզունճու ճումա իրթէսի կիւնիւ պազարնաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն էհվմի մէզքիւրտէ Խազինէի Խասսայի Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

Ֆի 5 մարտ, սէնէ 301

3—3

ԱԶԴ

ՄԱՐԳԱՐ ԳՈՒԼԱԳՕՂԼԵԱՆ

Ինչպէս որ յայտնի է՝ Բուլկէրի Երկաթուղւոյ վիճակահանութիւնն երկու ամիսը մի անգամ տեղի կ'ունենայ։ Սոյն վիճակահանութեան 94րդ ը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ (ըստ եւր.) ապրիլ 1ին։ Ուստի, այս առթիւ դարձեալ բազդատոմսեր ի վաճառ հանած եմք։ Գնորդք կը հրաւիրուին ի Ղալաթիա կամուրջի գլուխ թիւ 33։ Այս անգամու վիճակահանութեան առաջին պարգեւն է 600,000 և երկրորդը 60,000 ֆրանք. առնուազն դատ 48 թիւեր ևս մեծ պարգեւներ պիտի շահին, իսկ մնացեալ 450 թիւերը՝ 400 ական ֆրանք։ Գիները սովորական են. 7 1/2, 5 և 3 դաչ.։

Կարգաւոր թիւ — այսինքն 1, 2, 3, 4, 5 – ուզողները պէտք է այժմէն գնեն և եթէ փափաքին կրնան բաժանորդ գրուիլ մի և նոյն թուոյն, պայմանաւ որ ամեն ամիս առնուն նոյն թիւը։ Սոյն թիւերէն ունեցողք — թէ՛ մայր թիւը և թէ՛ բազդատոմսը — պէտք է զգուշութեամբ նային՝ զի չատերու թիւը կը շահի և իրենք չեն գիտնար, ինչպէս որ շատ անգամ կը պատահի։ Այս գործին յատուկ տումարը ունիմք, և ով որ իւր թիւը բերելու ըլլայ, կը նայիմք, առանց ոեւէ փոխարինութեան։ Վաճառողաց համար գոհացուցիչ միջնորդչէք կը տրուի։ Գաւառներէն յանձնարարութիւնք ընդ փոյթ կը կատարուին, և դրամի տեղ թղթատարական դրոշմք ալ կ'ընդունուին։

Պարոնայք Ճ. Վ. Ուիլթըլ և ընկերութիւն յառաջիկայ ապրիլ 1 էն սկսեալ չափաւոր գնով վարձու կուտանիրենց այժմեան խանն (իրենց գրասենեակները պիտի փոխադրուին նոյն փողոցը գտնուող իրենց յատուկ խանն), որ կը պարունակէ երկու մեծ խանութներ և 5 սենեակներ առաջին յարկը։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԸԼ

Պոլիս, Պահչէ-գաբու, Եօմէր Էֆէնտի խանին գլխաց։

Մոսկուայի և Բեդրպուրկի բժշկական ճեմարաններէն վկայեալ

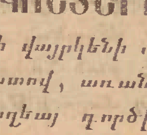

ՈՏԻՑ ԿՈՇՏԵՐԸ (ՆԱՍԸՐ)

Մի քանի վայրկենի մէջ կը հանուին իրենց արմատով, առանց ցաւի և առանց մետաղեայ գործիքի։ Եղունգները կը շտկուին։

Խորհրդակցութիւնք ամեն օր ժամը (Ը. Ե.) 10էն 3։

Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 439

Պ. Սեպահի լուսանկարի գործարանին վերնայարկն

ՍՈՖԻ ԿՐԻՆՋԻ

Ոտնաբոյժ

Պատիւ ունինք ծանուցանել թէ՝ «Պօղոս Ց. Թապագճեանց և Յակոբ Փափազեանց» Մականուամբ առեւտրական ընկերութիւն մը կազմեցինք մայրաքաղաքիս մէջ, որոյ կեդրոնատեղին է ի Գալէթա Քէօփրիւ-պաշը Թիւ 109, և պիտի զբաղի յատկապէս [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] եւն. եւն։

Ընկերութեանս ստորագրութիւնը յատկապէս Պօղոս Ց. Թապագճեանց ընկերոջ յանձնուած է։ Անտարակոյս ենք թէ զընկերութիւնս պատուելու բարեհաճող յաճախորդք ամենայն գոհ պիտի լինին թէ՝ նիւթոց ճաշակաւոր ընտրութեան և թէ՝ գներու չափաւորութեան մասին։

4—12

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամեն շաբաթ կ'երթեւեկեն Լիվրբուլի և Միջերկրականի մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ատլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալեբբօ	3,000	Նամիթ	2,500
Պոդնիա	4,600	Բավոնիա	5,000
Պալպեք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սեֆալոնիա	5,000	Սիդիա	4,600
Քադալոնիա	4,700	Սարակոսա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Էմերալտ	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէտար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Սխտոն շոգենաւը, նաւապետ Ֆէնուիք Լիվրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով և ի մօտոյ վերստին Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Ստորագրեալն արտօնութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պոսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ոեւէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ

Գործակատար

Թիւ 1 Ֆինչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի մէջ կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրքօ
Սքարատ	2,500	Բոծլիօ
Արքատիա	2,500	Ֆրուիրշենք
Լաքոնիա	2,500	Ուիլքօ
Մաքէտոնիա	3,500	Մարշ
Բումէլիա	2,800	Ֆոթըրճիլ

Մաքէտոնիա շոգենաւն ամսոյս 20 ին շաբաթ օր Պաթումէն աստ պիտի վերադառնայ և Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Ռումէլիա շոգենաւն ամսոյս 10 ին Լիվրբուլէն աստ պիտի հասնի և անմիջապէս վերստին Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

Insurance company

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԸՆԹԱՅԼ

Լոնտրայի և Էտինպուրկի ապահովութեան ընկերութիւն

		Անգլ. Լիր.
Արտօնեալ դրամագլուխ		3,000,000
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ		2,500,000
Վճարեալ »	625,000	
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	1,592,235	
Կենաց պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	3,841,194	
		6,058,429
Հրդեհի ճիւղին հասոյթ 1883 տարւոյ	1,186,865	
Կենաց ճիւղին հասոյթ 1883 տարւոյ	551,307	
		1,738,172

NORTHERN

Assurance company

ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Լոնտրայի և Էպէրտինի ապահովութեան ընկերութիւն

		Անգլ. Լիր.
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ		3,000,000
Վճարեալ »	300,000	
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	811,871	
Կենաց պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	1,778,300	
		2,890,171
Հրդեհի ճիւղին հասոյթ 1883 տարւոյ	520,206	
Կենաց ճիւղին հասոյթ 1883 տարւոյ	251,572	
		771,778

Ստորագրեալն իւր բազմաթիւ յաճախորդաց և քաղաքիս ընդհանուր յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ ինքն վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուի, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանէ։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովն Ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բանողներու ինքզինք ներկայացնել։

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ, ինչպէս Բերայի, Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները, գիւղերն և գաւառները։

MARITIME

Insurance Cie limited of Liverpool

Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

Ծովային ապահովութեան ընկերութիւն

Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. լիրա

Ստորագրեալը, շոգենաւներու և առագաստանաւերու մէջ ի վաճառքներն ու կարասիները խիստ օգտակար պայմաններով ապահովելու իշխանութիւն առած է ընկերութեան կողմէ։

Գիներուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնալ ուզողք պէտք է դիմեն Ղալաթիա, Քէօմիւրճեան խանի անկիւնը՝ երկաթէ կամուրջին վրայ նայող սենեակն, առ

Կ. Պոլսոյ Ընդհ. Գործակատար յիշեալ Ընկերութեանց

ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

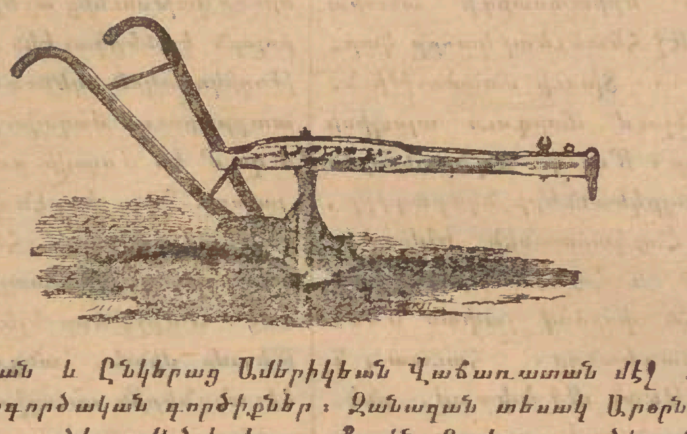

Ս. Ս. Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկեան Վաճառատան մէջ կը ծախուին Ամերիկայի Երկրագործական գործիքներ։ Զանազան տեսակ Արօրներ, Մսրացորեն վար տուող գործիք, մեծ և փոքր։ Ցորեն մաղելու գործիք մեծ և փոքր։ Գըրէյ ու խոտ ջարդող գործիք։ Զանազան գործիքներ բանեցնելու համար ձիով գործող մեքենայ։ Պարտէզի գործիքներ։ Հրդեհի փոքր ջրհան և այլ զանազան Ամերիկայի ջրհաններ։ Այլ և այլ պտղոց ջուրերը հանելու գործիք։ Ջիերու և արջառաց կերը մանրելու աղօրիք, եայլն, եայլն։

Ամերիկեան Վաճառատուն ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1885 Մարտ 1 ուրբաթ օրէն սկսեալ մինչև Մարտ 31

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. Թ.

—12 45 Ր. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. (Եէնիք. շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 22

— 1 30 Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. (Արնավ. շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 34

— 2 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. (Արնավ. շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 17

— 3 15 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. (Արնավ. շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 33

4 30 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 34

6 30 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշչա. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ր. և Ա. Հիսար Գանտ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 2

8 15 Ա. և Ր. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ըմէնիա պիտի հանդիպի) 23

10 Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշիք. 28

Արնավուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

—12 40 Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 33

— 1 25 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 2

— 2 5 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 28

— 2 45 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 6

— 3 15 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 22

— 4 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ. Գապաթ. 17

— 4 32 Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապաթ. 6

10 45 Հիսարէն Չէնկէլքէօյ ուղղակի կամուրջ 19

11 10 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 2

Ասիական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

—12 45 Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ. Գապաթ. 25

— 1 5 Պէյգ. Բաշչ. Ր. Ք. Մաճ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 23

— 1 40 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. 19

— 2 40 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. 25

— 2 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշչա. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. (Գանտ. շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 18

—3 45 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ. 28

4 15 Պէյգօզ Բաշչա. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք. 19

8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշչա. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար 25

10 25 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 22

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

— 1 30 Պէշիք. Օրթաք. Արնավ. Ր. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Մեզարպ. Եէնիմ. 33

3 Պէշիք Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մեզարպ. Եէնիմ. 34

3 15 Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշչա. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մեզ. Եէնիմ. 2

5 15 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Եէմիրկ. Ըմէն. Եէնիք. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզարպ. Եէնիմ. և Գավագներ 23

6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյ. 25

8 15 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյ. Մեզար. 28

10 30 Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյ. Մեզար. Եէնիմ. 18

11 10 Եէնիք. Թար. Պէօյ. Մեզար. Եէնիմ. 22

11 30 Պէպ. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիք. 34

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

— 2 15 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 6

— 2 45 Ուղղակի Պէպէք 22

—3 30 Ուղղակի Արնավուտքիւղ 17

—3 45 Ուղղակի Պէպէք 6

9 50 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վաթոր եկող շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 34

10 25 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. 2

11 5 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. (Եէնիքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 25

11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 19

12 — Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. (ուրբաթ և շաբաթ օրերը Պէշիքթաշ) 2

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

— 2 Ուղղակի Գանտիլլի 25

3 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչա. Պէյգ. (Ուրբաթ օրերը Ր. Ք. Մաճ.) 19

— 3 10 Ուղղակի Գանտիլլի 28

9 25 Գապաթ. Պէշիք. Գուզ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 22

10 15 Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Ք. Մաճ. Բաշչա. Պէյգ. Թար. Մեզարպ. Գավագներ 17

10 40 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. Պէպ. (Գանտիլլիի նաւամատոյցը Պէյգօզի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 33

11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչա. Պէյգ. 23

11 40 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 28

— Այս նշանը կրող շոգենաւք Մարտ 16էն սկսեալ մէկ քառորդ առաջ պիտի մեկնին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
12 45	7 —	1 10	8 15
1 30	8 10 Պէշիք	1 45	9 — Պէշիք
2 —	8 55	2 15	9 35
2 30	9 45	2 45	10 — Պէշիք
3 —	10 — Պէշիք	3 20	10 25 Գգ. (
3 30	10 30	3 50 Պէշիք	10 45
4 5	10 50	4 25	11 —
4 35	11 5 Պէշիք (	4 50	11 25
5 5 Պէշիք	11 20	5 25	11 50
5 40	11 35	6 — Պէշիք	12 5 Պշ Գգ(
6 15	12 5	7 —	12 5

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
12 45	8 10 Պէշիք	12 40	8 15
1 15	8 45	1 10	9 — Պէշիք
2 —	9 30	1 55	9 35
2 45	9 55 Պէշիք	2 40	10 — Պէշիք
3 30	10 25	3 25	10 35
4 15	10 50	3 55 Պէշիք	11 —
5 — Պէշիք	11 30	4 45	11 35
5 40	12 5	5 30	12 5
6 15		6 10 Պէշիք	
7 —		7 —	

(Այս շոգենաւք Հրէից տօներուն և ուրբաթ ու կիրակի չպիտի երթեւեկեն։)

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԵԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 45 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)

4 45 Հարէմէն Սալաճագ

11 25 Հարէմէն » (կիրակի օրերը 11ին)

2 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)

4 20 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ

10 10 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը 10.45ին)

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 30 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի

4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի

10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի

11 10 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ

4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար

5 30 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար

10 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար

11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը մրրկալից եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Բէրէի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Ռեոն, որ պիտի մեկնի Մարսիլիայէն մարտ 11ին և Կ. Պոլսէն մարտ 18ին։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անատօլի։

Ուղեւորի և ապրանք ուղեւորութեան

Նաւուղղեքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆՈՒՈԹԷ ԲԸԳՈՒԼ

Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլի և Միջերկրականի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆարոս	4000	Նէֆթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բէրս	3000
Սեսոստրիս	3250	Ադելանթէ	1700
Թիբս	3250	Լոթուս	800
Մեմֆիս	3250	Օլինտա	800
Մարէոթիս	3250	Սեսիլ	700

Բէրս շոգենաւ, նաւապետ Ֆօրեստըր, Լիվրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Վերոյիշեալ շոգենաւք շքեղապէս յարդարուած են ճամբորդներու համար

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԸԼ և ԸՆԿ.

Մէյտանըլըգ փողոց, Պոլիս

Տնօրէնութիւն, Լիվրբուլ

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվրբուլի և Արեւելից մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պալմիրեան	6000	Իստրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկիըրեան	2500
Սայփրեան	2000	Լիսպոն	800
Տօրըս	700	Օփորթօ	700
Էճիպշըն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնշիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Լէզպեան շոգենաւը նաւապետ Պօլ մարտ ամսոյ 17ին երեքշաբթի օր Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի Զմիւռնիա հանդիպելով։

Լիկիըրեան շոգենաւը, նաւապետ Մաք—Նապ, ամսոյս 7ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլքի խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ. Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.

Ճիպրալդար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք.

Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.

Մալթա, Ա. Քամիլլէրի.

Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտադոյ.

Զմիւռնիա, Պ. Ուիդօլ և ընկ.

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարաստին	2,500
Պասսանօ	3,500	Մէլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբրօ	2,500	Օդրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օտտօ	2,000
Գատօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բաստէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Ռիգօ	2,800
Էրատօ	2,600	Ռայալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Ռինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Ռօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիտանօ	2,200	Սամբօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօսօ	2,200	Սորէնթօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկըր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիսօ	2,300	Բանտօ	3,600
Քէլօ	2,000	Ռէստօ	3,600
Քօֆթօ	2,200	Զէպրա	1,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	140

Սալէրնօ շոգենաւը Հուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Նէրօ շոգենաւն ի մօտոյ աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ

Գործակալ

Թիւ 17-18, Ֆինչիւք Միւլքի խան Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ